

Nr 71

Regeringens proposition med förslag till godkännande av konventionen den 14 december 1973 om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer;

beslutad den 13 mars 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

CARL LIDBOM

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en av Förenta Nationernas generalförsamling antagen konvention den 14 december 1973 om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer. Genom denna konvention åtar sig de avtalsslutande staterna att antingen utlämna till annan stat person som är misstänkt för att ha begått något i konventionen närmare angivet brott mot diplomatiska företrädare och vissa andra därmed jämställda personer eller att hänskjuta fallet till åklagarmyndighet i det egna landet för beslut i åtalsfrågan.

UTRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-03-13

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Andersson, Johansson, Holmqvist, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Löfberg, Lidbom, Carlsson, Gustafsson, Zachrisson, Leijon och Hjelm-Wallén.

Föredragande: statsrådet Lidbom

Proposition med förslag till godkännande av konventionen den 14 december 1973 om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer

1 Inledning

En stats diplomatiska representanter åtnjuter enligt den allmänna folkrätten av ålder särskilda förmåner, privilegier och immuniteter. Detta återspeglas bl. a. i regler om skyldighet för den stat i vilken diplomaten är verksam att bereda honom ett i förhållande till enskilda personer förstärkt skydd mot angrepp riktade mot hans person, bostad och tjänstelokal. Också konsulära representanter är berättigade till ett visst om än mera begränsat skydd. Regler i dessa hänseenden är numera kodifierade i de båda Wienkonventionerna av 1961 och 1963 om diplomatiska resp. konsulära förbindelser, vilka båda har ratificerats av Sverige (prop. 1966: 148 och prop. 1973: 172; Sveriges överenskommelser med främmande makter — SÖ — 1967: 1 och 1974: 10—12). Gällande internationellt-rättsliga bestämmelser har emellertid visat sig otillräckliga då det gällt att förhindra terroristaktioner mot diplomatiska och konsulära tjänstemän i form av mord, människorov ("kidnapping") eller annat övervåld mot sådana personer. För att söka komma till rätta med dessa former av terroristverksamhet beslöt Förenta Nationernas generalförsamling i resolution 2780 (XXVI) av den 3 december 1971 att uppdraga åt FN:s kommission för internationell rätt (ILC) att studera frågan om skydd för och okränkbarhet av diplomatiska representanter och andra personer berättigade till särskilt skydd

enligt folkrätten i syfte att utarbeta ett utkast till konventionsartiklar om brott mot sådana personer. Utkastet skulle vid tidigast möjliga tidpunkt läggas fram för generalförsamlingen.

Kommissionen tog upp detta ämne till behandling under sin session 1972. Den kunde därvid som underlag utnyttja ett på italienskt initiativ tillkommet och i Europarådet diskuterat konventionsutkast i ämnet samt ett av Uruguay för FN:s 26:e generalförsamling framlagt arbetspapper. Dessutom förelåg ett arbetspapper som kommissionens dåvarande amerikanske ordförande hade utarbetat. Båda dessa arbetspapper innehöll utkast till konventionsartiklar. Av viss betydelse i sammanhanget var också en konvention den 2 februari 1971, avslutad inom ramen för De amerikanska staternas organisation, angående förebyggande och bestraffning av terrorism i form av brott mot person och därtill knuten utpressning med internationell räckvidd. Som förebild för en del avsnitt i kommissionens utkast tjänade även bestämmelser i de internationella konventionerna den 16 december 1970 för bekämpande av olaga besittningstagande av luftfartyg (den s. k. Haagkonventionen, prop. 1971: 92, SÖ 1971: 17) och den 23 september 1971 för bekämpande av brott mot den civila luftfartens säkerhet (den s. k. Montrealkonventionen, prop. 1973: 92, SÖ 1973: 48).

Arbetet i ILC under dess session 1972 resulterade i ett konventionsutkast om 12 operativa artiklar under titeln "Utkast till artiklar om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomatiska representanter och andra internationellt skyddade personer" och intogs i kommissionens sedvanliga årsrapport (FN-dokument A/8710/Rev. 1).

I enlighet med stadgad praxis hade FN:s generalsekreterare såväl före som efter det att ILC lagt fram sitt utkast inbjudit FN:s medlemsstater att yttra sig i ämnet. Från svensk sida avgavs två yttranden, ett kortare daterat den 10 april 1972 och ett utförligare daterat den 17 juli 1973.

ILC:s konventionsutkast sattes upp på 28:e generalförsamlingens dagordning och hänvisades till dess sjätte (juridiska) utskott. Utkastet blev där föremål för en omfattande bearbetning och ett fullständigt konventionsförslag antogs av generalförsamlingen utan omröstning den 14 december 1973 genom resolutionen 3166 (XXVIII). Enligt konventionen förbinder sig de avtalslutande staterna att med lämpligt avpassade straff belägga ett antal närmare beskrivna angrepp på vissa kategorier av i internationella uppdrag engagerade personer vilka hänförs under den samlande beteckningen "internationellt skyddade personer". Konventionen medför också vissa förpliktelser i fråga om domsrätt, kriminalpolitiskt samarbete, åtal och utlämning med anledning av dessa brott.

Konventionen (i fortsättningen benämnd med den allmänt brukade beteckningen "diplomatskyddskonventionen") har hittills undertecknats av 28 stater, bland dem Sverige och övriga nordiska länder. Konven-

tionen träder i kraft 30 dagar efter den dag då det tjugoandra ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerats hos FN:s generalsekretärare. Endast ett sådant instrument har hittills blivit deponerat.

Konventionen i engelsk och fransk originalversion jämte översättning till svenska bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.

2 Diplomatskyddskonventionen

2.1 Bakgrunden till konventionen

Som ovan har antytts har det på det internationella planet bedömts erforderligt att vidta ytterligare åtgärder för att söka eliminera den form av terroristverksamhet som har riktat sig mot diplomatiska och konsulara representanter och andra internationellt skyddade personer. Bakgrunden till de antagna huvudstadsgangena återfinns i de folkrättsliga reglerna om förstärkt skydd för diplomater och konsulter, vilka numera har kodifierats i artiklarna 29 och 30 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser och i motsvarande artikel — art. 40 — i Wienkonventionen om konsulara förbindelser. I den förra konventionen anges bl. a. att diplomatisk företrädare skall åtnjuta okränkbarhet till sin person och inte får underkastas någon form av anhållande eller frihetsberövande. Den mottagande staten skall också vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra angrepp på sådan företrädares person, frihet eller värdighet. Det sist sagda är enligt den senare konventionen också tillämpligt på karriärkonsulter. Beskicknings- liksom konsulatslokaler skall därjämte vara okränkbara samt skyddas mot intrång och skadegörelse. Samma skydd som tillkommer beskickningslokal har vidare diplomatisk företrädares privatbostad. Likartade regler är i kraft också för ett stort antal andra kategorier av personer som är verksamma i internationella sammanhang, varom mera nedan.

2.2 Konventionens innehåll

Diplomatskyddskonventionen inleds med ett par definitioner i *art. 1*. Under termen "internationellt skyddad person" hänförs i *punkt 1(a)* statsöverhuvud, regeringschef och utrikesminister, när en sådan person befinner sig i en främmande stat, samt medlemmar av dennes familj då de åtföljer honom. Här ifrågakarande personer skall vara omfattade av konventionen också då de befinner sig i utlandet utan samband med några officiella funktioner. Med statsöverhuvud jämställs varje medlem av ett kollegium som enligt vederbörande stats gällande författning utövar ett statsöverhuvuds funktioner.

Till internationellt skyddade personer räknas enligt *punkt 1(b)* vidare personer verksamma för stater och internationella mellanstatliga orga-

nisationer. Till denna kategori skulle enligt kommissionens avsikt hänföras personer som enligt allmänna folkrättsliga regler eller internationella överenskommelser och oberoende av den nu förevarande konventionen åtnjuter särskilt skydd under utförandet av sina uppdrag för en stats eller en internationell mellanstatlig organisations räkning. När kommissionen använder uttrycket "särskilt skydd", har den enligt uttalande i sin kommentar åsyftat inte bara staters och internationella organisationers företrädare och tjänstemän ("officials") som är berättigade till okränkbarhet utan också alla andra som har rätt till ett skydd i "en något mera begränsad bemärkelse". Genom en hänvisning till folkrätten ville ILC göra det klart att när det gällde representanter för en stat skulle den internationellt skyddade personen vara en person som utförde ett uppdrag för en annan stat än den som var förpliktad att bereda honom det särskilda skyddet. Vad angår innebörden av uttrycket "internationellt skyddade personer" ville ILC även enligt vad den ansåg vara generalförsamlingens önskemål giva åt det vidast möjliga täckning och uppmanade avtalslutande stater att beakta dessa personers behov av skydd mot terroristaktioner. Som exempel anför ILC — förutom diplomater och konsuler — tjänstemän hos FN och dess fackorgan samt sakkunniga i uppdrag för FN. Dessa senare kategorier av personer åtnjuter med vissa undantag inte det en diplomatisk företrädare tillkommande särskilda skyddet av den mottagande staten eller av världlandet mot angrepp av enskilda mot sin person, frihet eller värdighet. Ej heller är de i samma utsträckning som diplomater berättigade till okränkbarhet till sin person. De tillerkänns i bästa fall immunitet mot varje form av anhållande eller annat frihetsberövande av den mottagande statens eller världlandets myndigheter men vanligen blott immunitet i fråga om rättsliga åtgärder beträffande deras i egenskap av tjänstemän gjorda muntliga eller skriftliga uttalanden och deras i samma egenskap vidtagna åtgärder. Under FN-arbetets gång kom emellertid kretsen av internationellt skyddade personer i konventionens bemärkelse att å ena sidan inskränkas men att å den andra sidan i viss mån utvidgas. I den ordalydelse som art. 1 punkt 1(b) slutligen fick skall den internationellt skyddade personen vara representant för eller tjänsteman hos en stat eller också tjänsteman i eller annan företrädare för en internationell mellanstatlig organisation samt berättigad till särskilt skydd mot angrepp på sin person, frihet eller värdighet vid den tid då och på den plats där ett brott begås mot honom, hans officiella tjänsteställe, hans privata bostad eller hans transportmedel.

Som synes har man här nära knutit an till ordalagen i de båda Wienkonventionerna om diplomatiska resp. konsulära förbindelser. Begreppet "internationellt skyddade personer" i den bemärkelse, vari uttrycket används i art. 1 punkt 1(b), kommer sålunda att omfatta varje person i internationellt uppdrag beträffande vilken den mottagande staten eller

världandet skall vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra angrepp mot hans person, frihet eller värdighet och alltså därigenom så långt möjligt bereda honom särskilt skydd mot angrepp av terrorister. Genom denna formulering har den skyddsberättigade kretsen inskränkts i jämförelse med ILC:s intentioner. I sammanhanget kan antecknas att ILC i sin kommentar till denna artikel uttryckligen utsäger att till internationella mellanstatliga organisationer skall hänföras sådana av såväl universell som regional eller annan karaktär. Häremot restes under FN-behandlingen ingen gensaga.

Ett förtydligande av begreppet internationellt skyddad person antogs också under utskottsbehandlingen och godkändes av generalförsamlingen. Det hade följande innebörd. Person som är utsedd att representera en stat vid en internationell organisation men ej har medborgarskap i den staten skall anses som en internationellt skyddad person i konventionens mening, förutsatt att han är accepterad av organisationen och icke är medborgare i den stat där den internationella organisationen har sitt säte.

Punkt 1(b) omfattar slutligen en internationellt skyddad persons familjemedlemmar som ingår i hans hushåll. I denna del får formuleringen anses ha givits en vidare ram än den som ILC bestämde sig för i sitt utkast i så måtto att åtskilliga av de på de internationellt skyddade personerna tillämpliga internationella konventionerna föreskriver skyldighet att sörja för särskilt skydd endast för exempelvis maka/make och minderåriga barn. Det bör vidare uppmärksammas att medlem av karriärkonsuls familj ej åtnjuter denna förmån enligt 1963 års Wienkonvention.

Art. 1 punkt 2 ger för konventionens syften en definition på termen "den för brottet misstänkte". Det skall föreligga sannolika skäl att anta att personen i fråga har medverkat i något av de i påföljande artikel specificerade brotten.

I *art. 2 punkt 1* anges de brott som skall ha begåtts för att konventionens maskineri av åtal, notifiering eller utlämning skall träda i funktion. I uppräknningen ingår uppsåtligen begången gärning, som består i mord, människorov eller annat angrepp på en internationellt skyddad person eller mot dennes frihet eller i våldsamt angrepp på sådan persons tjänstelokal, privatbostad eller transportmedel, därest angreppet är ägnat att sätta i fara dennes person eller frihet. Dessutom inkluderar artikeln hot att företa sådant angrepp samt försök eller medhjälp till angrepp som faller under konventionen. Avtalslutande stat åtar sig förpliktelsen att bestraffa gärning av detta slag som brott enligt sin interna lagstiftning, varjämte det i *punkt 2* tillfogas att för ifrågavarande brott skall föreskrivas lämpligt straff med beaktande av gärningens allvarliga art.

Dessa brott skall ha begåtts uppsåtligen. Det är värt att notera att

ILC för denna artikel haft som förebild art. 1 i den förut nämnda 1971 års Montrealkonvention för bekämpande av brott mot den civila luftfartens säkerhet och uttryckligen framhåller att uppsåtet måste ha omfattat också kännedom om offrets egenskap av internationellt skyddad person.

I ILC:s utkast till art. 2 hade föreslagits att de åsyftade uppsåtliga begångna gärningarna skulle vara straffbelagda utan hänsyn till motivet för handlingen ("regardless of motive"). Ett ändringsförslag av Tunisien om borttagande av denna bestämning i definitionen av brotten blev emellertid med knapp majoritet godtaget, dock utan att någon ändring i sak av stadgandets innebörd var åsyftad. Bakgrunden till ändringsförslaget torde få sökas i en efterföljande, långt utdragen debatt om den effekt som principen om folkens kamp för självbestämmanderätt har; redogörelse härför lämnas i det följande i samband med antagandet av FN-resolutionen 3166 (XXVIII).

Art. 2 punkt 3 är en kompromisstext. Från öststats håll hade nämligen i juridiska utskottet framförts ett förslag att till de i punkt 2 uppräknade brotten skulle även läggas gärning som var menlig för en internationellt skyddad persons hälsa eller värdighet eller skadlig för en persons prestige, då denne företrädde en stat eller internationell organisation. Resultatet av långa förhandlingar blev att man inskrev i artikelns tredje punkt en reservation av innebörd att bestämmelserna i art. 2 inte skulle medföra någon avvikelse från de fördragsslutande parternas förpliktelser enligt eljest gällande folkrättsliga regler att vidta alla mått och steg för att förhindra andra former av angrepp mot en internationellt skyddad funktionär till person, frihet eller värdighet än de som nämns i art. 2 punkt 1.

Art. 3, som är en central bestämmelse i konventionen, behandlar jurisdiktionen över de enligt art. 2 straffbara gärningarna. Kommissionen hade föreslagit universell sådan. Häremot restes invändningar av såväl principiell som praktisk natur och man fordrade ett visst samband mellan brottet eller den misstänkte och jurisdiktionsstaten. I den avfattning *punkt 1* slutligen fick skall avtalsslutande stat säkerställa sin domsrätt över de i art. 2 uppräknade brotten, när brottet i fråga begåtts på dess territorium eller ombord på fartyg eller luftfartyg som är registrerat i staten. Domsrätt över dessa brott skall vidare skapas i stat, i vilken den misstänkte har medborgarskap, samt också i stat för vars räkning den internationellt skyddade personen utför sitt uppdrag. Därutöver åtar sig staterna i *punkt 2* att skapa jurisdiktion, då den misstänkte befinner sig inom statens område och inte på begäran utlämnas för rannsaking till stat som enligt närmast föregående punkt skall ha jurisdiktion över brottet. Artikelns kompletteras i *punkt 3* med en regel om att konventionens bestämmelser inte skall utesluta andra fall av straffrättslig domsrätt, om sådan föreligger i någon avtalsslutande stats nationella lag.

Om samarbete de avtalsslutande staterna emellan för att förhindra

brott handlar *art. 4*. Detta skall ske genom att staterna dels vidtar alla befästa och rimliga åtgärder för att inom det egna territoriet förhindra förberedelser för begått brott till de i konventionen åsyftade brotten vare sig dessa planeras att utföras inom eller utom landet, dels och ömsesidigt utbyter upplysningar i så omfattande utsträckning och för förhindrandet av dessa brott samt samordnar sina åtgärder i så omfattande utsträckning som är nödvändigt för brottsförebyggande syfte.

För det fall att en för brott enligt *art. 2* misstänkt person har flytt från det land, där brottet har begåtts, skall enligt *art. 5 punkt 1*, denna stat samt alla andra stat som sända underrättelse till alla berörda stater, direkt eller genom förmedling av FN:s generalsekreterare, tillika med upplysningar om brottet och om förberedelser och tillgängliga informationer om den misstänktes identitet. På de villkor som förberedelserna och tillgängliga informationer om den misstänktes identitet skall stat, som är i besittning av uppgifter om offret för ett brott och omständigheterna kring detta, enligt *art. 5 punkt 2* snabbt vidarebefordra alla dessa till den avtalslutande stat för vars räkning den internationellt skyddade personen fullgjorde sitt uppdrag.

Skyldighet att anhålla en misstänkt finns föreskriven i *art. 6* som har sin förebild i motsvarande bestämmelser i Haag- och Montrealkonventionerna. Stat, vari denne, uppehåller sig, skall enligt *punkt 1* om tillräckliga skäl därtill föreligger vidta de åtgärder som är tillåtna i den egna lagstiftningen för att försäkra sig om den misstänktes närvaro i och förbereda för åtal eller utlämning. Underrättelse om dessa åtgärder skall utan dröjsmål lämnas antingen direkt eller genom förmedling av FN:s generalsekreterare till en närmare bestämd krets av adressater, vilka kan ha intresse av saken, nämligen till: (a) den stat vari brottet begåtts, (b) den eller de stater i vilken eller vilka den misstänkte har medborgarskap eller, om han är statslös, där han har stadigvarande hemvist, (c) den eller de stater i vilken eller vilka den internationellt skyddade personen har medborgarskap eller för vars räkning han fullgjorde sina uppgifter, (d) alla övriga berörda stater samt slutligen (e) den internationella organisation i vilken den internationellt skyddade personen är tjänstledig eller för vilken han är företrädare. Ett brott ombord på ett fartyg eller luftfartyg anses också som begånget i den stat där fartyget eller luftfartyget är registrerat. I *punkt 2* finns regler om den anhållnes rätt att kommunicera med företrädare för stat som kan tänkas vara beredd att lämna honom bistånd.

Art. 7 innehåller åtalsregler analoga med motsvarande regler i Haag- och Montrealkonventionerna. Stat i vilken den misstänkte befinner sig har där givits en viss valrätt. Nämda stat skall antingen utlämna den misstänkte till annan stat för lagföring om så begäres eller också överlämna ärendet till behörig myndighet i den egna staten för beslut i åtalsfrågan, vilket överlämnande i så fall skall ske undantagslöst och utan otillbörligt dröjsmål samt i enlighet med det förfarande ("proceedings") som är stadgat i lagen i sagda stat. Under debatten kring denna artikel har

hade den svenska delegationen föreslagit en ändring av innebörd att de lokala myndigheterna skulle fatta sitt beslut enligt samma regler som gällde i fråga om varje vanligt brott av allvarlig art enligt lagen i den staten; man skulle på så sätt få en bättre överensstämmelse med Haag- och Montrealkonventionerna och därmed undgå risken av skiljaktiga tolkningar av denna passus. Den svenska delegationen beförde att det använda uttrycket "proceedings" kunde förstås så att det endast avsåg ett förfarande inför domstol. Det svenska förslaget stötte på motstånd inom sjätte utskottet, vars majoritet under hänvisning till ILC:s kommentar till artikeln androg att någon saklig ändring inte var åsyftad samt att uttrycket i fråga kunde avse såväl ett domstolsförfarande som beslut av polis- eller åklagarmyndighet. Skyldighet att hänskjuta saken till åtalsprövning föreligger även om ingen utlämningsbegäran ingått.

I art. 8 regleras frågor om utlämning av den för brott misstänkte. Också denna artikel kan sägas vara kopierad efter Haag- och Montrealkonventionernas motsvarande stadganden i deras artikel 8. Enligt punkt 1 skall de i artikel 2 uppräknade brotten anses vara utlämningsbara enligt redan ingångna utlämningsavtal mellan de avtalsslutande staterna om inte så redan är fallet. De avtalsslutande staterna förbinder sig vidare att i utlämningsavtal, som de senare kan komma att ingå med varandra, ta med dessa brott som utlämningsbara. Avtalsslutande stat som för beviljande av utlämning kräver förhandenvaro av ett utlämningsavtal med den stat som har begärt utlämning får, om den beslutar sig för utlämning, i avsaknad av sådant ävtal betrakta den nu förevarande konventionen som laglig grund för utlämning. För utlämningen skall gälla de övriga villkor som föreskrivs i den anmodade statens lag. Enligt punkt 3 gäller i fråga om konventionsstater som inte kräver förekomsten av ett utlämningsavtal för att utlämning skall kunna beviljas, att sådana stater skall sinsemellan anse de i art. 2 uppräknade brotten som utlämningsbara, varvid de villkor för utlämning skall gälla som den anmodade statens lag ställer upp. Vid utlämningsbestämmelsernas tillämpning skall enligt punkt 4 sagda brott anses vara begångna inte bara på den ort där de förövades utan också i de stater som har ålagts att utöva domsrätt enligt art. 3 punkt 1. Vid varje rättsligt förfarande skall enligt art. 9 den misstänkte tillförsäkras rättvis behandling. ILC anger i sin kommentar att den har inspirerats till att ta med denna bestämmelse av stadgandena i art. 14 i den internationella konventionen den 18 december 1966 om medborgerliga och politiska rättigheter (prop. 1971:125, SÖ 1971:42).

Art. 10 innehåller bestämmelser om skyldighet för de avtalsslutande staterna att lämna varandra rättsligt bistånd när sådana brott som konventionen avser har begåtts, däribland tillhandahållande av tillgängligt bevismateriel. Enligt art. 11 skall avtalsslutande stat lämna FN:s generalsekreterare upplysningar om utgången av ett mål mot en för något av

här ifrågavarande brott misstänkt person, och generalsekreteraren skall vidarebefordra dem till övriga konventionsstater.

Efter ingående underhandsdiskussioner blev det möjligt att till konventionen foga en artikel behandlande rätten att bevilja diplomatisk asyl, en i Latinamerika stadgad praxis. *Art. 12* har den innebörden att inga bestämmelser i konventionen skall ha inverkan på tillämpningen av de asyltraktater, som gällde vid tidpunkten för konventionens antagande i vad avser förhållandena mellan de stater som har slutit fördrag om sådan asylrätt. Emellertid får en av diplomatskyddskonventionen bunden stat inte åberopa en sådan asyltraktat i förhållande till annan till diplomatskyddskonventionen ansluten stat vilken inte är part i nämnda traktat.

Art. 13—20 innehåller slutbestämmelser. Tvister angående tolkningen eller tillämpningen av konventionen skall hänskjutas till skiljedom, om någon av staterna begär det. Kan parterna inom sex månader därefter inte enas om skiljedomsförfarandets utformning, kan part i tvisten hänskjuta den till Internationella domstolen i Haag. Konventionsstat har rätt att göra förbehåll mot denna bestämmelse (*art. 13*). Konventionen är öppen för undertecknande av alla stater och den skall ratificeras. Stat som inte har undertecknat före den 31 december 1974 äger ansluta sig till konventionen. Ratifikations- och anslutningsinstrument skall deponeras hos FN:s generalsekreterare. Konventionen träder i kraft trettio dagar efter det att det tjuogoandra ratifikations- eller anslutningsinstrumentet har deponerats. För stat som ansluter sig till konventionen efter dess ikraftträdande blir konventionen gällande trettio dagar efter dagen för depositionen av anslutningsinstrumentet (*art. 17*). Konventionen kan enligt *art. 18* sägas upp med en uppsägningstid av sex månader.

Den i FN-sammanhang sedan länge kontroversiella frågan om rätten att bli part i en FN-konvention fick även den efter häftiga debatter sin lösning i den formen att generalförsamlingen utan omröstning antog ett samförståndsuttalande ("understanding"). Under hänvisning till konventionens bestämmelser att konventionen skall stå öppen för anslutning av alla stater och att FN:s generalsekreterare skall fungera som depositarie förklarades det däri att generalsekreteraren, när han fungerar som depositarie för en konvention med en "all States-klausul", skall följa generalförsamlingens praxis vid tillämpningen av en sådan klausul och när helst det befinner tillrådligt efterhöra generalförsamlingens uppfattning innan han mottar en signatur, ett ratifikations- eller anslutningsinstrument. Man har därmed avlyft från generalsekreteraren ansvaret att avgöra om en presumerad konventionspart skall få betraktas som behörig avtalsslutande stat eller ej.

Ytterligare ett i hög grad ömtvistat ämne togs upp till diskussion i slutskedet av överläggningarna om denna konvention och var nära att äventyra konventionens antagande under 1973 års generalförsamling.

Frågan gällde de s. k. befrielseörelsernas agerande. Ett stort antal stater, bland dem främst afrikanska, yrkade på en undantagsklausul i konventionen för dessa rörelser. Problemet löstes på det sättet att generalförsamlingen i resolutionen 3166 (XXVIII) om konventionens antagande tog in ett avsnitt av innehåll att konventionens bestämmelser på intet sätt skulle kunna hindra de folk som kämpar mot kolonialism, främmande herravälde, utländsk ockupation, rasdiskriminering och apartheid att utöva sin lagliga rätt till självbestämmande och oberoende i enlighet med syftena och principerna i FN:s stadga och deklarationen om folkrättsliga principer rörande vänskapliga förbindelser och samarbete mellan stater i enlighet med FN:s stadga. För att inte denna grundsats skulle falla i glömska beslöt generalförsamlingen i samma resolution att resolutionens text "alltid" skulle publiceras tillsammans med konventionen. I den kompromiss som ledde fram till detta resultat ingick även ett i sjätte utskottets rapport intaget uttalande, vars fulla innebörd var att artiklarna 1, 2, 3, 7, 9 och 11 ansågs konstituera konventionens syfte och ändamål och att därför inga förbehåll kunde medges mot dessa artiklar.

3 Gällande svenska bestämmelser m. m.

3.1 Internationellt skyddade personer

Sverige liksom övriga länder i statssamfundet är bundet av folkrättens allmänt erkända sedvanerättsliga grundsatsar, låt vara att de i åtskilliga hänseenden saknar den precision som nationell lagstiftning strävar efter eller att de t. o. m. i vissa stycken är omstridda. Svensk skriven lag innehåller relativt få bestämmelser, av omedelbart intresse på detta område. Huvudstadgandet kan sägas vara 2 kap. 7 § brottsbalken (BrB) vari föreskrivs att i fråga om svensk lags tillämplighet och svensk domstols behörighet de begränsningar skall iakttas som följer av allmänt erkända folkrättsliga grundsatsar eller, enligt vad därom är särskilt stadgat, av överenskommelse med främmande makt. Det är sålunda förutsett att svenska myndigheter vid sina ställningstaganden i hithörande frågor har att tillämpa internationell rätt och sedvänja, i den mån lag- eller andra författningsbestämmelser saknas.

Bortsett från några specialstadganden rörande skatte- och tullfrihet och vissa andra lättnader för främmande stats representanter, alla utan intresse i förevarande sammanhang, har frågan om immunitet och privilegier reglerats genom särskild lagstiftning, nämligen lagen (1966: 664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier. På grund av denna lag åtnjuter främmande stats beskickning och beskickningsmedlemmar jämte deras familjer och betjäning samt diplomatiska kurierer, utan hinder av bestämmelse i annan författning, immunitet och privile-

gier enligt den förut omnämnda 1961 års Wienkonvention om diplomatiska förbindelser (1 §). Främmande stats konsulat och konsulätsmedlemmar jämte deras familjer och betjäning samt konsulatets kurerer åtnjuter på motsvarande sätt immunitet och privilegier enligt den likaledes tidigare berörda Wienkonventionen 1963 om konsulära förbindelser eller, i visst fall, efter särskilt förordnande av Kungl. Maj:t (2 §). 3 § stadgar att vissa däri uppräknade internationella organisationer åtnjuter immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i stadga eller avtal som är i kraft i förhållande till Sverige. Av dessa organisationer förtjänar i detta sammanhang framhållas Förenta Nationerna och till FN anknutna fackorgan, Europarådet, Rådet för samarbete på tullområdet, Internationella atomenergiorganet (IAEA), Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och Organisationen för europeisk rymdforskning (ESRO) samt Internationella domstolen. Medlemmarnas representanter i dessa organisationer och personer med tjänst hos eller uppdrag av sådan organisation är enligt 4 § punkt 1 berättigade till immunitet och privilegier enligt stadga eller avtal som nyss nämnts. Omfattningen av denna immunitet och dessa privilegier varierar från fall till fall och av intresse i det nu förevarande sammanhanget är de internationella stadgor eller avtal enligt vilka de nämnda personerna är berättigade till "särskilt skydd mot angrepp på sin person, frihet eller värdighet" såsom det heter i art. 1 punkt 1(b) i diplomatskyddskonventionen — ett uttryck vilket, som synes, har hämtats från de båda Wienkonventionerna om diplomatiska resp. konsulära förbindelser. Innehållet i här åsyftade relevanta internationella instrument kommer att närmare belysas i det följande. Tilläggas bör också att Kungl. Maj:t enligt 5 § första stycket äger efter avtal med organisation som avses i 3 § för särskilt fall bevilja även andra än de i 4 § punkt 1 nämnda personerna immunitet och privilegier i den omfattning som erfordras för att tillgodose organisationens syften, ett fullmactsstadgande som har utnyttjats vid ett par tillfällen. I andra stycket i samma paragraf bemyndigas Kungl. Maj:t även bevilja den som mottagit uppdrag att vara skiljeman i tvist mellan stater och medhjälpare åt sådan skiljeman immunitet och privilegier i den omfattning som fordras för uppdragets fullgörande.

Först i raden av internationellt skyddade personer enligt diplomatskyddskonventionens definition kommer statsöverhuvud och medlem av ett kollegialt organ som fullgör ett statsöverhuvuds åligganden i enlighet med ifrågavarande stats författning. Det senare är fallet med t. ex. Schweiz samt Sovjetunionen och några andra öststater. Enligt allmänt erkända folkrättsliga grundsatser åtnjuter främmande statsöverhuvud och deras följeslagare immunitet eller, med ett i tidigare litteratur använt begrepp, exterritorialitet, i följd varav de icke under vistelse i utlandet är underkastade uppehållslandets jurisdiktion. Att statsöverhuvu-

det incognito vistas i annat land upphäver inte immuniteten, om anspråk därpå framställs och incognitot avslöjas. Immuniteten gäller, så länge statsöverhuvudet äger denna karaktär, likgiltigt om han därvid handlar såsom statsöverhuvud eller som privatman. Hans person är okränkbar och därtill föreligger en skyldighet för den främmande staten att bereda honom särskilt skydd mot angrepp av enskilda. En återspeglning av detta förhållande är stadgandet i 19 kap. 11 § BrB, vilket lagrum kommer att närmare beröras i det följande. Samma rätt till okränkbarhet och särskilt skydd mot angrepp har medlem av ett statsöverhuvuds familj och av den svit som medföljer honom.

I den folkrättsliga litteraturen antages allmänt att ett lands utrikesminister, då han i tjänsteärende reser utrikes, intar samma ställning som hos en stat ackrediterade ambassadörer. Som motivering för detta anförs ofta att utrikesministern som utrikesförvaltningens och beskickningsväsendets chef inte bör ha lägre immunitet än en honom underställd ambassadör. Meningarna hos folkrättsliga författare är däremot mera delade i frågan huruvida en regeringschef på tjänsteuppdrag i utlandet skall ges en motsvarande privilegierad ställning. Det finns inget stöd i folkrätten för en privilegierad ställning för medlem av regeringschefs eller utrikesministers familj.

Den första grupp av internationellt skyddade personer som omnämns i punkt 1 (b) i konventionen är sådana representanter för eller tjänstemän hos stater som är berättigade till det särskilda skydd som artikeln avser, dvs. skydd mot angrepp mot vederbörandes person, frihet eller värdighet. Hit hör främst staternas diplomatiska företrädare enligt ovan åberopade art. 29 i 1961 års Wienkonvention samt, på grund av stadgandet i art. 37 i samma konvention, medlem av en beskicknings administrativa och tekniska personal. De är dessutom okränkbara i den meningen att de inte får berövas friheten och de åtnjuter därjämte enligt art. 31 och 37 i samma konvention straffrättslig immunitet i den mottagande staten samt med vissa begränsningar rättslig immunitet i vad avser statens domsrätt i tvistemål och administrativa mål. Art. 40 i Wienkonventionen 1963 om konsulära förbindelser föreskriver att den mottagande staten skall behandla karriärkonsuler med tillbörlig aktning och vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra varje angrepp på konsulns person, frihet eller värdighet. Enligt art. 41 i samma konvention gäller vidare att karriärkonsuler inte får anhållas eller häktas i den mottagande staten i avvaktan på rättegång annat än för grovt brott, ej heller får de fängslas eller underkastas annan form av inskränkning i sin personliga frihet utom för verkställighet av lagakraftvunnen dom. De är på grund av bestämmelsen i art. 43 ej heller underkastade den mottagande statens judiciella eller administrativa myndigheters domsrätt såvitt angår deras handlande vid fullgörandet av konsulära uppgifter.

Man får räkna med existensen av ett stort antal mellanstatliga organi-

sationer, hos vilka medlemsstaternas ackrediterade företrädare har samma juridiska ställning som diplomater ackrediterade hos en stat. Av för Sveriges vidkommande viktiga organisationer bör här framför allt omnämnas följande. Främst bland dessa organisationer står Förenta Nationerna. Medlemsstaternas ombud vid FN:s huvudorgan och biträdande organ och vid av FN sammankallade konferenser har — med ett visst undantag i tullhänseende — tillerkänts sådana privilegier, immuniteter och förmåner som åtnjutes av diplomatiska sändebud. Under uttrycket ombud skall innefattas alla delegater och deras ersättare, rådgivare, tekniska experter och delegationssekreterare (art. IV §§ 11 och 16 i konventionen den 13 februari 1946 rörande Förenta Nationernas privilegier och immuniteter, SÖ 1947: 26, samt art. V i avtalet den 26 juni 1947 mellan FN och Amerikas Förenta Stater angående FN:s säte). Motsvarande gäller för medlemsstaternas ombud och medhjälpare vid FN:s kontor i Genève samt i Schweiz befintliga biträdande organ och av FN där avhållna konferenser (art. IV i överenskommelsen den 11 juni/1 juli 1946 mellan FN och Schweiz samt noteväxling den 5/19 april 1963). Samma är förhållandet för ombud, suppleanter, rådgivare, tekniska experter och sekreterare vid delegationen vid OECD (tilläggsprotokoll nr 2 den 14 december 1960 till konventionen samma dag angående organisationen, prop. 1961: 21 och SÖ 1948: 32). Okränkbarhet och immunitet för domsrätt tillkommer också representanter för medlemsstaterna i Internationella arbetsorganisationen (ILO) (art. 15 i protokollet den 11 mars 1946 mellan Schweiz och organisationen) och i Världshälsovårdsorganisationen (WHO) (art. 15 i överenskommelsen den 17 juli/21 augusti 1948 mellan Schweiz och organisationen). Även medlemmarnas ständiga ombud vid Europarådet åtnjuter de diplomatiska privilegier, immuniteter och förmåner som tillkommer diplomatiska sändebud med samma rang (art. 4 i tilläggsprotokollet den 6 november 1952 till den allmänna överenskommelsen rörande Europarådets privilegier och immunitet, prop. 1953: 51, SÖ 1953: 23). Av direkt intresse för Sverige är också de europeiska gemenskaperna (EG). Protokollet den 8 april 1965 angående privilegier och immuniteter för de europeiska gemenskaperna tillägger i art. 11 medlemsstaternas företrädare, deras rådgivare och tekniska experter liksom ock ledamöter i Gemenskapernas rådgivande organ "övliga diplomatiska privilegier, immuniteter och lättnader" under utövandet av sina åligganden samt under resor till och från sammanträdesorten. Samma förmånliga rättsliga ställning tillerkänner art. 17 i samma protokoll utanför stående staters hos Gemenskaperna ackrediterade delegationer inom en var av till Gemenskaperna hörande stat i vilken Gemenskaperna har sitt säte — en artikel som alltså är av direkt betydelse för vårt land.

Utöver den här nämnda kretsen av mellanstatliga organisationer av uppenbar betydelse för Sverige finns andra sådana organisationer av

mera indirekt betydelse för tillämpningen i vårt land av denna konvention, hos vilka också medlemsstaternas ombud (liksom f. ö. också vissa högre tjänstemän hos vederbörande organisation) har tillerkänts samma ställning som diplomatiska företrädare. Till exemplifiering härpå må framhållas De amerikanska staternas organisation (OAS), Organisationen för afrikansk enhet (OAU) och Rådet för ömsesidigt ekonomiskt bistånd (COMECON). En fullständig kartläggning och uppräknig av dessa organisationer synes ej vara av nöden, eftersom ett våldsamt angrepp mot en genom ett relevant internationellt dokument på detta sätt skyddad person omedelbart torde bli allmänt känt och den angripnes rättsliga ställning tidigt klargjord av den berörda staten.

För fullständighetens skull må jämväl antecknas att diplomatiska företrädare och staters med dem i förmånshänseende jämställda representanter har anspråk på sådan okränkbarhet och immunitet som fordras för att trygga deras resa genom en tredje stat då de i tjänsten färdas till eller från den ort där de utför sitt uppdrag, varmed även är sagt att genomreselandets myndigheter är förpliktade bereda dem ett särskilt skydd mot angrepp. Uttryckliga bestämmelser härom är intagna i art. 40 av Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser. Under motsvarande betingelser har också karriärkonsuler då de färdas genom en tredje stat rätt till den immunitet och det skydd som Wienkonventionen om konsulara förbindelser tillförsäkrar dem och som krävs för att trygga deras genomresa (art. 54).

I sammanhanget torde också böra uppmärksammas förekomsten av en antagen men ännu ej ikraftträd och av Sverige ej undertecknad FN-konvention den 16 december 1969 angående tillfälliga diplomatiska kontakter ("special missions"). Denna konvention — bilagd FN-resolutionen 2530 (XXIV) — tillägger överlag medlemmar av en tillfällig diplomatisk kontakt — understundom kallad ad hoc-diplomati — samt medlemmar av sådan delegations administrativa och tekniska personal samma förmåner och lättnader som tillkommer en stats diplomatiska företrädare (art. 29 och 36 i konventionen); också tjänstelokal och bostad som används av en tillfällig diplomatisk kontakt skall vara okränkbar med förpliktelse för den mottagande staten att vidta alla lämpliga åtgärder för att skydda dess fastigheter (lokaliteter) mot intrång eller skada och förhindra störande intermezzon eller kränkningar av delegationens värdighet (art. 25 och 30). Från den dag tillräckligt antal ratifikationer eller anslutningar föreligger för dess ikraftträdande (22 stater) kommer konventionen att bli av betydelse också för Sverige¹.

Det må här antecknas att medlemsstaternas tillfälliga ombud i mellanstatliga organisationer i ett flertal internationella överenskommelser har tillförsäkrats immunitet mot arrestering eller kvarhållande samt immu-

¹ Konventionen har till dato (mars 1975) blott ratificerats av fyra stater men undertecknats av ytterligare elva stater.

nitet mot varje slags rättsligt förfarande i vad avser muntliga eller skriftliga uttalanden som de har gjort i sin egenskap av ombud eller handlingar som de har företagit i denna egenskap. Här är fråga om en inskränkning i de lokala myndigheternas befogenheter gentemot främmande staters ombud men däri kan inte intolkas en skyldighet för värdlandet att vidta särskilda åtgärder till skydd mot angrepp av enskilda mot ombudens person, frihet eller värdighet.

Nästa grupp av internationellt skyddade personer som omnämns i punkt 1 (b) är tjänstemän i internationella mellanstatliga organisationer. En granskning av relevanta internationella avtal ger vid handen att de högsta tjänstemännen inom dessa organisationer icke sällan i förmånshänseende jämföras med staters diplomatiska företrädare och blir därmed berättigade till det särskilda skydd mot angrepp i värdlandet och i stater som är parter i det tillämpliga avtalet. Det sagda gäller sålunda FN:s generalsekreterare och FN:s alla biträdande generalsekreterare och likaså de avdelningschefer i FN som är försedda med FN:s passersedel ("laisser-passer") (art. V § 19 och art. VII § 27 i konventionen den 13 februari 1946 rörande FN:s privilegier och immuniteter; SÖ 1947: 26), generaldirektören för ett FN:s fackorgan eller dennes vikarie (art. VI § 21 i konventionen den 21 november 1947 rörande privilegier och immunitet för FN:s fackorgan; SÖ 1951: 84), generalsekreteraren och biträdande generalsekreterare i OECD (tilläggsprotokoll nr 2 den 14 december 1960 till konventionen samma dag angående organisationen, prop. 1961: 21, SÖ 1961: 21; se även SÖ 1948: 32), generaldirektören och tillförordnad generaldirektör i ESRO (art. 15 i protokollet den 31 oktober 1963 rörande privilegier och immunitet för organisationen, prop. 1963: 202, SÖ 1964: 1 och 4), chefen för EFTA:s sekretariat (art. 13 i protokollet den 28 juli 1960 angående sammanslutningens rättskapacitet, privilegier och immunitet, prop. 1961: 68, SÖ 1961: 19), generaldirektören och dennes vikarie i IAEA (art. VI § 20 i avtalet den 1 juli 1959 om privilegier och immunitet för organet, prop. 1961: 65, SÖ 1961: 28) liksom generalsekreteraren och ställföreträdande generalsekreteraren i Europarådet (art. VI § 16 i allmänna överenskommelsen den 2 september 1949 rörande rådets privilegier och immunitet, prop. 1950: 108, SÖ 1950: 106) och generalsekreteraren med ställföreträdande generalsekreteraren i Rådet för samarbete på tullområdet (prop. 1952: 90 och 1954: 114; SÖ 1952: 32).

Det kan också noteras att ledamöterna av Internationella domstolen i Haag enligt avtal mellan FN och Nederländerna av 1949 samt ledamöterna av Permanenta skiljedomstolen i Haag (konventionerna den 29 juli 1899 angående avgörande på fredlig väg av internationella tvister, art. 24, SFS 1900: 76, och den 18 oktober 1907 i samma ämne, art. 46, SFS 1910: 153) tillerkännes fulla diplomatiska privilegier och immuniteter.

Det torde vara hart när ogörligt och måhända t. o. m. överflödigt att

här kartlägga hela vidden av termen "internationellt skyddade personer" i konventionens mening. Sker angrepp på sådan person av den natur som avses i art. 2, torde vid varje tillfälle den angripnes folkrättsliga ställning snabbt bli bekantgjord och det i konventionen förutsedda kommunikationssystemet satt i verksamhet.

Punkt 1 (b) nämner vidare annan företrädare ("other agent") för en internationell mellanstatlig organisation, dvs. annan än tjänsteman. Under förarbetena till konventionen sades syftemålet med detta tillägg vara att göra det möjligt att under definitionen i konventionen inbegripa person som av FN utsetts för en speciell uppgift utan att för den skull kunna betecknas som tjänsteman och ej heller som sakkunnig i teknisk mening enligt artikel VI i konventionen rörande FN:s privilegier och immuniteter; uttryckligen anfördes som exempel Folke Bernadotte som medlare i Palestina-konflikten.

Slutligen omfattar punkt 1 (b) en internationellt skyddad persons familjemedlemmar. ILC:s utkast till stadgandet och dess kommentarer var fullt tydliga: enbart de familjemedlemmar som — oberoende av den nu aktuella konventionen — hade en privilegierad ställning enligt den allmänna folkrätten eller internationella överenskommelser skulle vara tillförsäkrade konventionens skydd (man använde termen "likewise"). I denna del gjordes under förarbetena i FN:s generalförsamling den ändringen att under konventionen hänfördes *varje* enligt konventionens definition internationellt skyddad persons familjemedlem som ingår i hans hushåll. De i det föregående citerade överenskommelserna har för övrigt sinsemellan inte överensstämmande regler om kretsen av de familjemedlemmar som får en förmånsberättigad ställning. Art. 37 i Wienkonventionen 1961 föreskriver sålunda att diplomatisk företrädares familjemedlem, som tillhör dennes hushåll, är okränkbar och har rätt till förstärkt skydd mot angrepp mot sin person, frihet eller värdighet; motsvarande gäller för familjemedlemmarna till medlem av en beskicknings administrativa och tekniska personal. Konsuls familjemedlemmar saknar dessa förmåner. Konventionerna rörande FN:s och fackorganens privilegier och immuniteter nämner exempelvis maka och minderåriga barn till generalsekreteraren/generaldirektören. Familjemedlemmar till medlemsstaters ombud i FN eller andra ovan nämnda internationella mellanstatliga organisationer har enligt gällande folkrättsliga regler inte tillerkänts särskilt skydd mot angrepp och så inte heller sådan "annan företrädare" för en internationell mellanstatlig organisation som nämns i art. 1 punkt 1 (b) eller dennes familjemedlemmar.

3.2 Straffbestämmelser

Straffbestämmelser som kan komma i fråga för bestraffning av de i art. 2.1 (a) av konventionen omnämnda gärningar finns i 3, 4, 8 och 9 kap. BrB.

Den som berövar annan livet kan dömas enligt 3 kap. 1 § för mord till fängelse i tio år eller på livstid. I konventionstextens engelska och franska versioner används orden "murder" resp. "meurtre"; varmed torde åsyftas även dråp, som enligt 3 kap. 2 § kan medföra fängelse, lägst sex och högst tio år. Människorov — varmed förstås bl. a. gärning som innebär att någon bemäktigar sig och inspärrar annan med uppsåt att skada honom till liv eller hälsa eller att utöva utpressning — är i 4 kap. 1 § första stycket belagt med fängelse på viss tid, lägst fyra och högst tio år, eller på livstid; är brottet mindre grovt, förskyller brottet enligt 4 kap. 1 § andra stycket fängelse i högst sex år. I 3 kap. 5 och 6 §§ finns bestämmelser om misshandel resp. grov misshandel, vilka brott torde motsvara konventionens definition "annat angrepp på en internationellt skyddad person" såvitt gäller gärning som riktar sig mot liv eller hälsa. Som misshandel anses enligt brottsbeskrivningen i 3 kap. 5 § att tillfoga någon kroppsskada, sjukdom eller smärta eller försätta någon i vanmakt eller annat sådant tillstånd. Straffet är fängelse i högst två år eller, om misshandeln är ringa, böter. För grov misshandel är straffet enligt 3 kap. 6 § fängelse i lägst ett och högst tio år. Vid bedömningen av om brottet är grovt skall särskilt beaktas, om misshandeln var livsfarlig eller om gärningsmannen tillfogat den angripne svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom eller eljest visat synnerlig hänsynslöshet eller råhet.

I kap. 4 BrB finns — vid sidan av stadgandet om straff för människorov — bestämmelser om straff för andra integritetskränkningar som riktar sig mot annans frihet och frid. Den som på annat sätt än genom människorov berövar någon frihet kan dömas enligt 4 kap. 2 § för olaga frihetsberövande till fängelse i lägst ett och högst tio år. Är sådant brott mindre grovt, är straffet böter eller fängelse i högst två år. Enligt 4 kap. 4 § kan straff ådömas för olaga tvång, om någon genom misshandel eller eljest med våld eller genom hot om brottslig gärning tvingar annan att göra, tåla eller underlåta något. Straffet är böter eller fängelse i högst två år eller, om brottet är grovt, fängelse i lägst sex månader och högst sex år. För rån dömes enligt 8 kap. 5 § den som stjälar medelst våld å person eller medelst hot som innebär trängande fara, till fängelse, lägst ett och högst sex år. Detsamma gäller den som sedan han har begått stöld och anträffas på bar gärning sätter sig med sådant våld eller hot till motvärn mot den som vill återtaga det tillgripna. Som rån betraktas även gärning som innebär att någon med sådant våld eller hot tvingar annan till handling eller underlåtenhet som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den tvungne. Också utpressning enligt 9 kap. 4 § kan bli hänförlig under art. 2.1 (a) i konventionen. Detta brott, som består i att medelst olaga tvång förmå någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den tvungne, förskyller fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa,

böter; är brottet grovt, dömes till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

För bestämmelserna i art. 2.1 (b) är åtskilliga andra bestämmelser i BrB av direkt intresse. Om någon anlägger brand, som innebär fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom, skall gärningsmannen dömas för mordbrand enligt 13 kap. 1 § till fängelse, lägst två och högst åtta år. Är brottet att anse såsom grovt, blir straffet fängelse på viss tid, lägst sex och högst tio år, eller på livstid. För grov skadegörelse dömes enligt 12 kap. 3 § den som förstör eller skadar egendom, fast eller lös, till men för annans rätt till egendomen. Straffet är fängelse i högst fyra år. Vid bedömande huruvida brottet är grovt skall särskilt beaktas, om av gärningen kommit synnerlig fara för någons liv eller hälsa eller skadan är synnerligen kännbar. Också stadgandet i 13 kap. 3 § andra stycket om straff för grov allmänfarlig ödeläggelse kan bli aktuellt att tillämpa. För sådant brott dömes den som bl. a. åstadkommer explosion eller flygolycka eller annan sådan ofärd och därigenom framkallar fara för annans liv. Straffet är fängelse i lägst sex och högst tio år eller fängelse på livstid. Uppmärksammas må att art. 2.1 (b) även nämner en internationellt skyddad persons transportmedel. Här torde man i första hand ha tänkt på färder med bil men också färder med flygplan kan bli aktuella. Vid sådant förhållande kan det inte uteslutas att också stadgandet i 13 kap. 5 a § om luftfartssabotage kan bli aktuellt. Den som vidtager åtgärd annorledes än genom kapning av luftfartyg, som är ägnad att framkalla fara för luftfartygs säkerhet under flygning eller gör luftfartyg oanvändbart för flygning genom att förstöra eller skada det, dömes för luftfartssabotage till fängelse i högst fyra år. Är brottet att anse såsom grovt, kan straffet bli fängelse på viss tid, lägst två och högst tio år, eller på livstid. Vid bedömande huruvida brottet är grovt skall särskilt beaktas, om därigenom framkallats fara för flera människoliv eller om gärningen eljest varit av särskilt farlig art.

Om någon till följd av skadegörelse, allmänfarlig ödeläggelse eller sabotage har dödats eller kommit till skada, kan BrB:s bestämmelser om brott mot liv och hälsa bli tillämpliga i konkurrens med vissa bestämmelser i 12 eller 13 kap. Ansvar kan således komma att ådömas för mord eller grov misshandel.

Utöver de här nämnda straffstadgandena finns åtskilliga bestämmelser i BrB om gärningar som innebär angrepp på någons person eller frihet eller som är ägnade att äventyra en annans person eller frihet men med hänsyn till de svårighetsgrader för brott som konventionen avser saknar de intresse i sammanhanget.

1 art. 2.1 (c), (d) och (e) upptas hot och försök att företa i artikeln. Äsyftade uppsåtliga angrepp liksom medhjälp därtill.

Olaga hot enligt 4 kap. 5 § torde även vara hänförligt under art. 2.1

För olaga hot, för vilket straffet är böter eller fängelse i högst två år, straffas bl. a. den som hotar med brottslig gärning på sätt som är ägnat att hos den hotade framkalla allvarlig fruktan för egen eller annans säkerhet till person eller egendom.

På försöksstadiet kan straff utdömas — förutom för mord, dråp och människorov — för olaga frihetsberövande, grovt olaga tvång, rån, utpressning, mordbrand, grov mordbrand, grov skadegörelse, allmänfarlig ödeläggelse, grov allmänfarlig ödeläggelse och luftfartssabotage.

Samma straff som ådömes gärningsman drabbar också den som gör sig skyldig till medhjälp till i BrB kriminaliserad gärning enligt 23 kap. 4 §, dock att den, som förmåtts att medverka till brott genom tvång, svek eller missbruk av hans ungdom, oförstånd eller beroende ställning eller ock medverkat allenast i mindre mån, enligt 23 kap. 5 § må ådömas ett straff som är lägre än vad för brottet eljest är stadgat och kan i ringa fall helt befrias från ansvar.

En bestämmelse om straffskärpning för förgripelse mot främmande makts statsöverhuvud eller representant här i riket genom gärning som avses i 3 och 4 kap. BrB finns i 19 kap. 11 §. För stadgandets tillämpning fordras att den främmande makten blivit kränkt genom gärningen. Under samma förutsättning inträder förhöjt straff då någon gör intrång i lokal som innehas av främmande makts representation eller om skada görs på sådan lokal eller på egendom som finns där. Enligt uttalande av departementschefen i prop. 1948: 80, s. 136, bör under uttrycket främmande makts representant anses ingå icke blott främmande statsöverhuvud och diplomatiska representanter utan även andra härvarande utlänningar med officiell ställning. Vad angår uttrycket främmande statsöverhuvud torde straffbudet ha avsett att skydda endast *en* person med ställning såsom statsöverhuvud för varje land samt den främste av ett kollegialt organ, då sådant enligt vederbörande stats författning utövar ett statsöverhuvuds funktioner. Beträffande kretsen av främmande makts representanter, i vilken också torde kunna inräknas främmande makts i Sverige tjänstgörande karriärkonsuler, torde ha förutsatts att dessa befinner sig i riket i officiellt uppdrag och ej såsom privatpersoner.

Uttrycket främmande makts representation i 19 kap. 11 § bör icke heller fattas för snävt. Dit bör kunna räknas inte bara ämbetslokaler för beskickningar eller andra officiella organ för främmande makt utan också sådana bostadslägenheter, som enligt folkrättsliga regler åtnjuter s. k. exterritorialitet. Som exempel på intrång må kunna tänkas inträngande mot dens vilja som har besittningsrätten till lokalen eller är i dennes ställe, t. ex. portvakt, och andra former av hemfridsbrott. Egendom som skyddas av straffbudet skall befinna sig i lokal som innehas av främmande makts representation. Hit räknas således icke t. ex. en bil som är i trafik eller uppställd på annan plats än i en beskicknings garage. I sammanhanget må observeras att skyddsobjekten i art. 2.1 (b)

är den internationellt skyddade personens officiella tjänsteställe och hans privata bostad samt hans transportmedel var det än finns, dock att detta stadgande i konventionen är tillämpligt endast om ett våldsamt angrepp på tjänstestället, bostaden eller transportmedlet är ägnat att äventyra lokalinnehavarens person eller frihet.

3.3 Svensk domstols straffrättsliga kompetens

Reglerna om svensk strafflags tillämplighet i rummet finns intagna i 2 kap. BrB. I överensstämmelse med territorialitetsprincipen omfattar svensk domstols kompetens enligt 2 kap. 1 § till en början alla i Sverige begångna brott liksom, enligt 2 kap. 3 § första punkten, alla brott som har begåtts utomlands ombord på svenska fartyg eller luftfartyg.

I fråga om brott mot svensk lag som har begåtts utomlands är vidare svensk domstol enligt 2 kap. 2 § första punkten alltid behörig, om brottet har förövats av svensk medborgare. Medborgarskap skall ha förelagat vid tidpunkten för gärningen. Utlänning med hemvist i Sverige kan enligt 2 kap. 2 § första punkten alltid straffas i Sverige för brott utom riket mot svensk lag liksom, enligt 2 kap. 2 § andra punkten, den utlänning utan hemvist i Sverige som efter brottet blivit svensk medborgare eller tagit hemvist i Sverige eller som är dansk, finsk eller norsk medborgare och finns i Sverige. Detsamma gäller enligt 2 kap. 2 § tredje punkten annan utlänning som finns i Sverige, då på det utomlands förövade brottet enligt svensk lag kan följa fängelse i mer än sex månader. I de här berörda fallen gäller regeln om dubbel straffbarhet i 2 kap. 2 § andra stycket. Sålunda föreligger inte domsrätt för svensk domstol, om gärningen är fri från ansvar enligt lagen på gärningsorten, och inte heller om gärningen har begåtts inom område, t. ex. öppna havet, som inte tillhör någon stat och enligt svensk lag svårare straff än böter icke kan följa på gärningen. I de fall domsrätt föreligger enligt 2 kap. 2 § första eller andra stycket får inte ådömas påföljd som är att anse som strängare än det svåraste straff som är stadgat för brottet enligt lagen på gärningsorten. En regel härom finns i 2 kap. 2 § tredje stycket.

Stadgandena i 2 kap. 3 § BrB utsträcker den svenska domsrätten ytterligare i vissa specialfall av utomlands begångna brott. Sålunda är svensk domstol enligt 3 § tredje punkten behörig att döma bl. a. om brottet har förövats mot Sverige eller svensk allmän inrättning, exempelvis svensk beskickning eller svenskt konsulat, eller också, enligt 3 § fjärde punkten, om brottet har begåtts inom område som ej tillhör någon stat och har förövats mot svensk medborgare eller mot utlänning med hemvist i Sverige. Svensk domstol har likaså alltid domsrätt om brottet är kapning av luftfartyg eller luftfartssabotage eller försök till sådant brott samt i fråga om brott för vilket enligt svensk lag det lindrigaste

straffet är fängelse i fyra år eller däröver (2 kap. 3 § femte och sjätte punkten).

Enligt 2 kap. 5 § får åtal för brott som har förövats utom Sverige, i regel inte väckas utan förordnande av Kungl. Maj:t eller den Kungl. Maj:t bemyndigat därtill. Utan särskilt åtalsförordnande får åtal dock anställas bl. a. om brottet har förövats i annat nordiskt land eller på fartyg eller luftfartyg i reguljär trafik mellan orter belägna i Sverige eller i annat nordiskt land eller av svensk, dansk, finsk, isländsk eller norsk medborgare mot svenskt intresse.

Inskränkning i svensk domsrätt är under vissa förutsättningar föreskriven i 2 kap. 5 a § i fall då fråga om ansvar för gärning har prövats genom utländsk lagakraftvärdande dom. Lagföring i Sverige får sålunda ej ske om domen har meddelats i främmande stat där gärningen har förövats eller i främmande stat som har tillträtt den europeiska konventionen den 28 maj 1970 om brottsmålsdoms internationella rättsverkningar och den tilltalade för samma gärning har frikänts från ansvar eller förklarats skyldig till brottet utan att påföljd har ådömts eller om ådömd påföljd har verkställts i sin helhet eller verkställigheten pågår eller ådömd påföljd har bortfallit enligt lagen i den främmande staten. Härifrån har i 2 kap. 5 a § andra stycket stadgats undantag i fråga om brott som har förövats i Sverige eller utomlands mot Sverige eller svensk allmän inrättning, om brottet är kapning av luftfartyg eller luftfartssabotage eller försök till ettdera av dessa brott eller ock om det lindrigaste straff som är stadgat i svensk lag är fängelse i fyra år eller däröver, förutsatt dock att lagföringen i den främmande staten ej har skett på begäran av svensk myndighet.

Kungl. Maj:t har i brev till riksåklagaren (RÅ) den 28 december 1972, vilket trädde i kraft den 1 juli 1973; bemyndigat RÅ att meddela åtalsförordnande bl. a. för brott som har förövats utomlands av svensk medborgare eller utlänning med hemvist i Sverige eller för gärning som har begåtts av svensk medborgare eller utlänning med hemvist i Sverige i fall då frågan om ansvar för samma gärning har prövats genom dom meddelad i främmande stat.

3.4 Utlämning för brott

Bestämmelser om utlämning för brott från Sverige till annat nordiskt land finns i lagen (1959: 254) om utlämning för brott till Danmark, Finland, Island och Norge samt bestämmelser om utlämning till utomnordiskt land i lagen (1957: 668) om utlämning för brott. Båda dessa lagar bygger på principen att fråga om utlämning skall prövas fritt på grundval av samtliga föreliggande omständigheter i varje enskilt fall. För beviljande av utlämning krävs inte att det föreligger ett utlämningsavtal mellan Sverige och den stat som begär utlämning. Beslut om ut-

lämning fattas av regeringen eller — i vissa ärenden enligt 1959 års lag — av åklagare. För att utlämning skall kunna medges måste vissa i lagarna uppställda villkor vara uppfyllda. Sålunda får enligt 1957 års lag svensk medborgare inte utlämnas. Enligt samma lag skall den gärning för vilken utlämning begärs motsvara brott för vilket enligt svensk lag stadgas fängelse i mer än ett år. Vidare får utlämning inte beviljas för politiska brott. Lagarna anger också vissa andra hinder för utlämning.

Enligt utlämningslagarna har Sverige sålunda inte skyldighet att bevilja utlämning, även om samtliga de villkor som anges i den tillämpliga lagen är uppfyllda. Genom utlämningsavtal med annan stat kan Sverige dock ha åtagit sig att till den staten utlämna person som uppehåller sig här. Sådant avtal måste dock alltid som förutsättning för utlämning från Sverige innehålla bestämmelser som innebär att åtminstone de minimivillkor för utlämning som har uppställts i utlämningslagarna skall vara uppfyllda. F. n. har Sverige bilaterala utlämningsavtal endast med Australien, Belgien, Förenta staterna och Storbritannien. Därjämte har Sverige tillträtt den europeiska utlämningskonventionen den 13 december 1957 (SÖ 1959: 65). Lagrådsremissen om överförande av lagföring bör kanske också nämnas (L 5 Ju).

3.5 Asylrätt

Utlämning har inte någon ovillkorlig rätt att inresa och vistas i Sverige. Det tillkommer uteslutande svenska myndigheter att bestämma de villkor under vilka Sverige ger territoriell asyl åt en politisk flykting eller annan asylsökande utlämning. I begreppet asylrätt ligger även en rätt för en stat att vägra utlämna en person som har tagit sin tillflykt till dess territorium. I enlighet härmed föreskriver 2 § första stycket utlämningslagen (1954: 193) att politisk flykting inte utan synnerliga skäl skall vägras fristad i riket, då han är i behov därav. Som politisk flykting anses enligt 2 § andra stycket utlämning som i sitt hemland löper risk att bli utsatt för politisk förföljelse, varmed förstås bl. a. att någon på grund av sin politiska uppfattning eller eljest på grund av politiska förhållanden utsätts för förföljelse, som riktar sig mot hans liv eller frihet eller eljest är av svår beskaffenhet, eller ock att på grund av ett politiskt brott allvarligt straff, ålägges honom. Regeln om fristad i Sverige är emellertid inte undantagslös. Om utlämning genom grova brottslighet har ådagalagt att hans kvarblivande i Sverige skulle innebära en allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet och den politiska förföljelse som hotar honom i land, dit han enligt myndighets beslut skall avvisas, förpassas, förvisas eller utvisas, inte innebär fara för hans liv och ej heller eljest är av särskilt svår beskaffenhet, kan utlämningen enligt 54 § samma lag tvingas lämnas Sverige och befordras till det landet.

Vad härefter angår diplomatisk asyl, dvs. fristad som beviljas på beskickning inom annan stats område, är den förhärskande folkrättsuppfattningen i Sverige och i flertalet andra länder med undantag för Latinamerika den att diplomatiska representationer inte tillerkänns någon generell rätt att ge asyl. Rent humanitära hänsyn kan emellertid leda till att också svensk beskickning kan ställas inför frågan att bevilja asyl. Om en asylsökande gör sannolikt att han är utsatt för fara till liv och lem eller kan bli föremål för orimligt hårda straffåtgärder, skulle det te sig omänskligt och stötande att inte utnyttja en faktisk möjlighet att skydda den asylsökande inom en svensk beskicknings område. Uppkommer frågan i länder — såsom de latinamerikanska — där regimerna kan förväntas enligt regional sedvänja eller regionala konventioner godta att asyl ges, kan beskickningens bedömning vara mera liberal, likaså om den asylsökande är svensk medborgare eller har annan anknytning till Sverige. När faran är över, bör vederbörande uppmanas att lämna beskickningens område, alternativt hjälpas ur landet genom förhandlingar med värdlandets myndigheter.

4 Föredraganden

4.1 Inledning

Den internationella terrorismen är en företeelse som under de senare åren har tagit sig alltmer svårartade former och har föranlett åtgärder både nationellt och internationellt. Tillkomsten av Haagkonventionen den 16 december 1970 för bekämpande av olaga besittningstagande av luftfartyg (kapning av luftfartyg, prop. 1971: 92 och SÖ 1971: 17) och Montrealkonventionen den 23 september 1971 för bekämpande av brott mot den civila luftfartens säkerhet (luftfartssabotage, prop. 1973: 92, SÖ 1973: 48) är led i försöken att genom internationellt samarbete stävja farliga gärningar som är riktade mot flygtrafiken. Ett annat exempel på internationella överenskommelser som syftar till att motverka internationella terroristiska handlingar utgör Washingtonkonventionen den 2 februari 1971 om förhindrande och bestraffning av terroristhandlingar som har tagit formen av brott mot person och därtill anknuten utpressning som har internationell räckvidd, utarbetad inom De amerikanska staternas organisation. Problemet har uppmärksamats också på andra håll och då med särskild inriktning på behovet av skydd för diplomater och med dem jämförbara personer. Vid årsskiftet 1970—1971 tog den italienska regeringen initiativet till en internationell diplomatisk konferens i syfte att utarbeta en internationell konvention rörande kidnappning av diplomater. Ett utkast till konvention blev också färdigställt (det s. k. Rom-utkastet). I Europarådet hade under hösten 1970 tillsatts en ad hoc-kommitté rörande skydd av beskicknings- och

konsulatsmedlemmar, vilken höll fem sammanträden. Denna kommitté kom efter hand att övergå från att utforma en egen konventionstext till att överlägga om innehållet i det utkast i samma ämne som förbereddes och senare utarbetades av FN:s kommission för internationell rätt (ILC). Ytterligare utkast till konventioner hade framlagts av Uruguay och av den amerikanske ledamoten av ILC Richard D. Kearney. Samtliga de här nämnda texterna kom att utgöra basmaterialet för det utkast i ämnet som ILC utarbetade 1972.

I Förenta Nationerna hade problemet om skyddet för diplomater och om deras okränkbarhet först tagits upp i säkerhetsrådet under våren 1970 på initiativ av Nederländernas regering. Efter att ha fått del av den nederländska framställningen hade ILC förklarat sig beredd att efter framställning av FN:s generalförsamling utarbeta ett konventionsutkast i ämnet. Beslut att anförtro ILC denna uppgift fattades av generalförsamlingen i resolutionen 2780 (XXVI) den 3 december 1971. Kommissionens text, intagen i rapporten från dess 24:e session (A/8710/Rev. 1), överarbetades av generalförsamlingens sjuätte (juridiska) utskott under hösten 1973 och den slutliga texten till en konvention om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer (diplomatskyddskonventionen) antogs av generalförsamlingen i resolution 3166 (XXVIII) den 14 december 1973.

Diplomatskyddskonventionens bestämmelser innebär i huvudsak att stat som har tillträtt konventionen åtar sig att belägga vissa särskilt angivna, uppsåtligt förövade gärningar, som är riktade mot en bestämd grupp av internationellt verksamma personer, med lämpliga straff under beaktande av brottens allvarliga art, att tillse att domsrätt beträffande sådana brott finns i angiven utsträckning och att vidta åtgärder antingen för åtal mot eller utlämning av den som har begått något av dessa brott och befinner sig inom statens område. Den personkrets som skall beredas skydd enligt konventionen är — förutom statsöverhuvud, regeringschefer och utrikesministrar — diplomatiska och konsulära tjänstemän samt internationella mellanstatliga organisationers högsta tjänstemän. Konventionen innehåller också regler om skyldighet för konventionsstat att vidta åtgärder för att inom sitt territorium förhindra förberedelser till dessa brott, att lämna vissa underrättelser, att ta gärningsmän i förvar, att lämna rättsligt bistånd vid straffrättsliga förfaranden inom annan stat m. m. Diplomatskyddskonventionen innehåller i stort sett samma reglering som Haag- och Montrealkonventionerna av frågor om åtal, utlämning, förundersökning m. m. och även av problemet om jurisdiktion med den modifiering som betingas av brottens olika karaktär.

För det mellanfolkliga samarbetet är det av utomordentlig vikt att de officiella förbindelserna mellan stater inbördes och mellan stater och de internationella mellanstatliga organisationerna kan fortgå ostörda. Syftet med den här behandlade konventionen är just att bekämpa de former

av allvarlig brottslighet som stör dessa internationella förbindelser. En allmän anslutning till konventionen skulle betydligt försvåra möjligheterna för en gärningsman att undgå påföljderna av sitt handlande genom att ge sig av till ett annat land. I samband med godkännandet av Sveriges anslutning till Haag- och Montrealkonventionerna uttalades att det var ett intresse från svensk sida att delta i allt internationellt samarbete som kunde medverka till att bekämpa flygkapningarna och till att luftfartens säkerhet upprätthölls. Ett motsvarande betraktelsesätt kan anläggas på den nu aktuella konventionen. Detta talar för att Sverige bör tillträda diplomatskyddskonventionen.

4.2 Ratifikation av konventionen

För att diplomatskyddskonventionen skall träda i kraft krävs att den ratificeras eller tillträds av 22 stater. Sverige liksom övriga nordiska stater är bland de 28 stater som har undertecknat konventionen. Det får anses vara ett önskemål att denna konvention godtas av så många stater som möjligt. I samma mån som antalet konventionsstater ökar, beskär möjligheterna för en gärningsman att kunna utverka fri lejd till annat land eller att på annat sätt undgå ansvar genom att ta sin tillflykt till annat land. En bieffekt av ett framgångsrikt bekämpande av de brott på vilka konventionen är tillämplig skulle också bli att staternas stundom dryga kostnader för särskild bevakning av beskicknings- eller konsulatslokaler kunde nedbringas.

Konventionens syfte överensstämmer väl med den svenska inställningen till de terroristdåd som konventionen avser att bekämpa. Då det gäller att bedöma konventionsbestämmelsernas förenlighet med svensk rätt må framhållas följande.

Sverige är redan genom nu gällande folkrättsliga sedväneregler samt genom bestämmelser i avtal och stadgor, till vilka Sverige är anslutet, skyldigt att bereda särskilt skydd mot angrepp mot ett flertal kategorier av personer. Ett statsöverhuvud är sålunda alltid berättigat till okränkbarhet till sin person. Han får inte berövas sin frihet eller underkastas annan tvångsåtgärd från vistelseländets myndigheter och han skall åtnjuta ett förstärkt skydd mot angrepp av enskilda. 1961 års Wienkonvention om diplomatiska förbindelser (art. 29) och 1963 års Wienkonvention om konsulära förbindelser (art. 40) ålägger den mottagande staten att visa tillbörlig aktning för diplomatiska företrädare och karriärkonsuler samt skyldighet att vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra angrepp mot diplomatens eller konsulns person, frihet eller värdighet. Kan det påvisas att den mottagande staten har brutit i detta hänseende, ådräger sig staten i fråga folkrättsligt ansvar gentemot den sändande staten. Detsamma gäller för ett värdland om någon tjänsteman hos eller annan företrädare för en internationell organisation utsätts för övergrepp, då värdlandet enligt åtagande har garanterat

organisationens företrädare diplomatisk status (art. 2.3). Det kan följaktligen konstateras att svensk rätt till sin allmänna syftning överensstämmer med konventionsbestämmelserna. Ett svenskt tillträde till konventionen kräver därför inte några lagstiftningsåtgärder. Enligt art. 2.2 förbinder sig de avtalsslutande staterna att för de av konventionen omfattade brotten föreskriva lämpliga straff under beaktande av brottens allvarliga art. Man har emellertid vid konventionens utarbetande velat undvika att skapa nya brottstyper utan inskränkt sig till brottsbeskrivningar i mera allmänna ordalag. Under de förberedande diskussionerna i FN:s generalförsamling var den förhärskande meningen att art. 2.2 kunde få tolkas så att de straffbestämmelser som finns i den nationella lagstiftningen för det enskilda brottet i normalfallet var tillräckliga men att domstolarna borde utmäta straffet för de aktuella gärningarna inom det övre skiktet av den för varje särskilt brott gällande strafflätituden. Som alltid är fallet med en vid en stor internationell konferens utarbetad konventionstext, är slutprodukten ett resultat av en lång rad kompromisser för att göra den acceptabel för så många rättssystem som möjligt. De avtalsslutande staterna torde också få anses ha en viss frihet vid tolkningen och tillämpningen av bestämmelserna i art. 2.1 så att dessa faller inom ramen för varje nationellt rättssystem. Konventionens jurisdiktionsbestämmelser torde vid en svensk ratifikation inte heller nödvändigtvis kräva ändring av svensk domstols behörighet i fråga om brott enligt konventionen som har begåtts utom riket av utlänning. Även i övrigt synes gällande svensk lagstiftning stå i överensstämmelse med konventionens bestämmelser.

Det kan sålunda konstateras att det från rättsliga synpunkter inte möter något hinder för Sverige att ratificera diplomatskyddskonventionen. Sverige bör inte undandraga sig att medverka i det internationella arbetet på att bekämpa terroristangrepp mot i internationell verksamhet engagerade personer. Det är därför i hög grad önskvärt att konventionen snarast träder i kraft och vinner anslutning från så många stater som möjligt. Genom att ratificera konventionen kan Sverige bidra till att dess bestämmelser blir ett effektivt medel i kampen för att trygga arbetsförhållandena för diplomatiska och andra tjänstemän i officiella uppdrag. Konventionen har som jag nyss har sagt undertecknats av Sverige liksom av övriga nordiska länder. Jag har inhämtat att också dessa senare har för avsikt att ratificera konventionen. Jag förordar sålunda att Sverige nu ratificerar konventionen.

Vad angår de särskilda artiklarna i konventionen bör följande framhållas.

I fråga om brottsbeskrivningen i art. 2.1(a) torde man vara berättigad att i det däri nämnda begreppet "annat angrepp på en internationellt skyddad person eller mot dennes frihet" inlägga den tolkning att en sådan brottslig gärning skall vara av ungefärligen samma grova valör som de uttryckligen givna exemplen mord och människoröv. Med

denna utgångspunkt skulle följande i BrB upptagna brott vara hänförliga under art. 2.1(a): mord (3 kap. 1 §), människorov (4 kap. 1 § första stycket), dråp (3 kap. 2 §), mindre grovt människorov (4 kap. 4 § andra stycket), grov misshandel (3 kap. 6 §), misshandel (3 kap. 5 §), olaga frihetsberövande (4 kap. 2 § första stycket), grovt olaga tvång (4 kap. 4 § andra stycket), rån (8 kap. 5 §), grovt rån (8 kap. 6 §) och utpressning (9 kap. 4 §). För samtliga dessa brott kan ådömas fängelse i mer än ett år och för mord, dråp, människorov och grov mordbrand är straffet fängelse i minst fyra år.

Rekvisiten för en tillämpning av art. 2.1(b) är att angreppet skall vara våldsamt, riktat mot den internationellt skyddade personens tjänsteställe, privata bostad eller transportmedel samt att angreppet skall vara ägnat att äventyra dennes person eller frihet. Av i BrB upptagna brott kan följande anses motsvara beskrivningen i art. 2.1(b), nämligen grov skadegörelse (12 kap. 3 §), mordbrand (13 kap. 1 §), grov mordbrand (13 kap. 2 §), allmänfarlig ödeläggelse (13 kap. 3 § första stycket), grov allmänfarlig ödeläggelse (13 kap. 3 § andra stycket) samt luftfartssabotage och grovt luftfartssabotage (13 kap. 5 a § andra och tredje styckena). För samtliga dessa brott kan dömas till fängelse mer än ett år. Det lär inte vara uteslutet att föreskrifterna om hemfridsbrott eller olaga intrång i 4 kap. 6 § BrB kan komma att åberopas i konkurrens med något av de nyss uppräknade gärningarna.

I detta sammanhang bör uppmärksamheten också fästas vid stadgandet om straffskärpning i 19 kap. 11 § BrB. Om någon förgriper sig på främmande makts statsöverhuvud eller representant här i riket genom gärning som avses i 3 eller 4 kap. BrB och den främmande makten därigenom kränks, kan domstolen döma till fängelse i högst två år, om på brottet annars kan följa fängelse i högst sex månader, och i högst fyra år om på brottet annars kan följa fängelse i mer än sex månader men högst två år. Motsvarande straffskärpning kan också inträda om någon gör intrång i lokal som innehas av främmande makts representation i riket eller gör skada på den eller på egendom som finns där, förutsatt också att denna gärning kan anses vara kränkande för den främmande makten. För att konventionens bestämmelse skall kunna tillämpas krävs dessutom att angreppet är ägnat att äventyra offrets person eller frihet.

Olaga hot, varom förmäles i art. 2.1(c), täcks av föreskriften i 4 kap. 5 § BrB vilken gärning maximalt förskyller fängelse i två år.

För försök bestäms straffet till högst vad som gäller för fullbordat brott (23 kap. 1 § andra stycket BrB). Samtliga de ovan uppräknade och i BrB straffbelagda gärningar vilka omfattas av art. 2.1(a) och (b) är straffbara på försöksstadiet.

Samma ansvar som är föreskrivet i BrB för gärningsman kan också ådömas den som har gjort sig skyldig till medhjälp till brottets utförande (23 kap. 4 § första stycket BrB).

Bestämmelserna i art. 2.1 är således förenliga med nu gällande svensk lagstiftning.

När det gäller bestämmelserna i art. 3 om domsrätten över de i konventionen åsyftade brotten kan konstateras att reglerna i 2 kap. 2 och 3 §§ BrB om svensk strafflags tillämplighet på brott begångna utomlands ger en så vidsträckt behörighet åt svensk domstol att det knappast kan inträffa att sådana gärningar som avses i art. 2.1 inte faller under svensk domsrätt.

Reglerna i art. 4 om skyldighet att vidta brottsförebyggande åtgärder och i art. 5 om underrättelseskyldighet till andra konventionsstater kräver inga lagstiftningsåtgärder för Sveriges vidkommande. Samma är förhållandet med bestämmelserna i art. 6 om tagande i förvar med därav följande notifikationsplikt till andra konventionsstater och vederbörande internationella organisation samt om en anhållen persons rätt till att kommunicera med företrädare för sitt hemland eller annan stat som är villig skydda hans rättigheter. De föreskrifter av administrativ natur som behövs i anslutning till art. 5 och 6 kan meddelas av regeringen.

I art. 7 i konventionen föreskrivs obligatorisk skyldighet för avtalslutande stat, inom vars territorium den för brott enligt art. 2 misstänkte befinner sig, att överlämna ärendet till behörig myndighet för beslut i åtalsfrågan. Denna förpliktelse torde för Sveriges del komma att bli uppfylld genom bestämmelserna i rättegångsbalken om skyldighet för polismyndighet eller åklagare att inleda förundersökning vid misstanke om brott som hör under allmänt åtal samt för åklagare att tala å sådant brott om omständigheterna därtill föranleder enligt den svenska lagstiftningen. Föreligger någon utlämningsbegäran från utländsk stat, skall givetvis i stället inledas det utlämningsförfarande som är stadgat i de svenska lagarna om utlämning för brott. Det framgick av förarbetena till konventionen att skyldigheten att hänskjuta fallet till åtalsmyndighet i det land där den misstänkte vistas skall föreligga även om ingen utlämningsbegäran har ingått. I sammanhanget bör för fullständighetens skull nämnas att särskilda regler i 19 kap. 16 § andra stycket BrB gäller för åtal, då gärningen är hänförlig under bestämmelserna i 19 kap. 11 § BrB, ävensom att åtal för misshandel som inte är grov enligt 3 kap. 11 § andra stycket får anställas av åklagare endast om målsägande anger brottet till åtal eller åtal är påkallat ur allmän synpunkt.

Jag vill betona att då det i art. 4—8 talas om avtalslutande stats territorium så jämställs därmed fartyg och luftfartyg som är inregistrerade i staten i fråga.

Av reglerna i art. 8 i konventionen om utlämning berörs Sverige närmast av bestämmelserna i art. 8.1 och 8.3. Enligt den förstnämnda bestämmelsen skall brott som avses i art. 2.1 vara ett utlämningsbart brott i utlämningsavtal mellan avtalslutande stater. Enligt art. 8.3 är av-

talsslutande stat, som för utlämning på grund av brott inte kräver att utlämningsavtal skall finnas med den stat som begär utlämning, skyldig att betrakta de nämnda brotten som utlämningsbara brott i enlighet med det förfarande som skall iakttas och de villkor som föreskrivs i den anmodade statens lag. Konventionsbestämmelserna är inte oförenliga med den svenska lagstiftningen om utlämning för brott och inte heller med av Sverige ingångna traktater rörande utlämning för brott. Bestämmelserna i art. 8 överensstämmer för övrigt med motsvarande bestämmelser i de tidigare nämnda Haag- och Montrealkonventionerna.

I art. 10 föreskrivs skyldighet för avtalsslutande stater att i största möjliga utsträckning lämna varandra ömsesidigt rättsligt bistånd i mål om brott enligt diplomatskyddskonventionen. Bestämmelserna innebär inte några förpliktelser som går längre än vad som redan tillämpas hos oss i dessa hänseenden och några nya författningsbestämmelser behövs alltså inte.

Uppgiftsskyldighet till FN:s generalsekreterare är föreskriven i art. 11 då ett mål som är täckt av konventionen varit föremål för domstolsförfarande. Sveriges förpliktelser enligt denna artikel kan uppfyllas inom ramen för gällande lagstiftning. De föreskrifter av administrativ natur som behövs kan meddelas av regeringen.

Att mellan främmande stater ingångna avtal om asyl enligt art. 11 inte får åberopas mot Sverige har framhållits förut.

Inte heller bestämmelserna i art. 12 om förfarande i händelse av tvist mellan avtalsslutande stater angående tolkningen eller tillämpningen av konventionen påkallar några interna lagstiftningsåtgärder.

Slutligen vill jag fästa uppmärksamheten vid ett par avsnitt i FN:s generalförsamlings resolution 3166 (XXVIII). I resolutionens sista stycke under punkten 4 erkänner generalförsamlingen att bestämmelserna i den bifogade konventionen på intet sätt skall kunna hindra de folk som kämpar mot kolonialism, främmande herravälde, utländsk ockupation, rasdiskriminering och apartheid att utöva sin lagliga rätt till självbestämmande och oberoende i enlighet med syftena och principerna i Förenta Nationernas stadga och Deklarationen om folkrättsliga principer rörande vänskapliga förbindelser och samarbete mellan stater i enlighet med Förenta Nationernas stadga. Syftet med antagandet av denna punkt i den resolutionen var att understryka att det inte skulle råda någon konflikt mellan de avtalsslutande staternas förpliktelser enligt konventionen och de lagliga åtgärder som företogs som led i ett folks kamp för självbestämmande och oberoende. Konventionen är avsedd att befästa folkrättens regler om okränkbarhet för diplomatiska företrädare och med dem jämställda personer och om staternas skyldighet att skydda dem genom att vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra angrepp mot dem. En rimlig tolkning av uttalandet i punkt 4 av resolutionen blir därför att konventionen inte

detsamma inte får tas till intäkt för att betrakta något av de i art. 2 av konventionen uppräknade brotten som rättsliga åtgärder i utövningen av folkens rätt till kamp för självbestämmande och oberoende.

I resolutionens punkt 6 beslutar generalförsamlingen vidare att ifrågavarande resolution alltid skall offentliggöras tillsammans med konventionen. Trots att en av generalförsamlingen antagen resolution inte i och för sig har bindande verkan för FN:s medlemsstater, synes för Sveriges vidkommande ingen anledning föreligga att inte efterkomma generalförsamlingens beslut i denna del.

5 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att godkänna den internationella konventionen den 14 december 1973 om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

Convention on the Prevention and Punishment of Crimes against Internationally Protected Persons, including Diplomatic Agents

Convention sur la prévention et la répression des infractions contre les personnes jouissant d'une protection internationale, y compris les agents diplomatiques

The General Assembly,

L'Assemblée générale,

Considering that the codification and progressive development of international law contributes to the implementation of the purposes and principles set forth in Articles 1 and 2 of the Charter of the United Nations,

Considérant que la codification et le développement progressif du droit international contribue à la réalisation des buts et à l'application des principes énoncés aux Articles 1 et 2 de la Charte des Nations Unies,

Recalling that in response to the request made in General Assembly resolution 2780 (XXVI) of 3 December 1971, the International Law Commission, at its twenty-fourth session, studied the question of the protection and inviolability of diplomatic agents and other persons entitled to special protection under international law and prepared draft articles on the prevention and punishment of crimes against such persons,

Rappelant qu'en réponse à la demande formulée dans la résolution 2780 (XXVI) de l'Assemblée générale en date du 3 décembre 1971, la Commission du droit international, à sa vingt-quatrième session, a étudié la question de la protection et de l'inviolabilité des agents diplomatiques et autres personnes ayant droit à une protection spéciale en vertu du droit international et a préparé un projet d'articles sur la prévention et la répression des infractions commises contre ces personnes.

Having considered the draft articles and also the comments and observations thereon submitted by States and by specialized agencies and intergovernmental organizations in response to the invitation made in General Assembly resolution 2926 (XXVII) of 28 November 1972,

Ayant examiné le projet d'articles ainsi que les commentaires et les observations s'y rapportant présentés par les Etats et par les institutions spécialisées et les organisations intergouvernementales en réponse à l'invitation formulée dans la résolution 2926 (XXVII) de l'Assemblée générale, en date du 28 novembre 1972,

Convinced of the importance of securing international agreement on appropriate and effective measures for the prevention and punishment of crimes against diplomatic agents and other internationally protected persons in view of the serious threat to the maintenance and promotion of friendly relations and co-operation among States created by the commission of such crimes,

Convaincue qu'il est important de parvenir à un accord international sur des mesures appropriées et efficaces visant à assurer la prévention et la répression des infractions commises contre les agents diplomatiques et autres personnes ayant droit à une protection internationale en raison de la grave menace que la perpétration de ces infractions fait peser sur le maintien et la promotion de relations amicales et de la coopération entre les Etats,

Having elaborated for that purpose the provisions contained in the Convention annexed hereto,

Ayant élaboré à cette fin les dispositions figurant dans la Convention jointe en annexe,

1. *Adopts* the Convention on the Prevention and Punishment of Crimes against In-

1. *Adopte* la Convention sur la prévention et la répression des infractions contre

Konvention om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer

Generalförsamlingen,

som anser att den internationella rättens kodifiering och fortlöpande utveckling bidrar till att förverkliga syftena och principerna i artiklarna 1 och 2 i Förenta Nationernas stadga,

som erinrar om att kommissionen för internationell rätt vid sitt tjugofjärde sammanträde, med anledning av den begäran som framställdes i generalförsamlingens resolution 2780 (XXVI) av den 3 december 1971, studerade frågan om skydd och okränkbarhet för diplomater och andra personer som är berättigade till särskilt skydd enligt internationell rätt och utarbetade förslag till artiklar om förebyggande och bestraffning av brott mot sådana personer,

som har granskat förslaget till artiklar samt de kommentarer och yttranden däröver vilka avgivits av stater, fackorgan och mellanstatliga organisationer som svar på generalförsamlingens inbjudan i dess resolution 2926 (XXVII) av den 28 november 1972,

som är övertygad om betydelsen av att uppnå en internationell överenskommelse om lämpliga och effektiva åtgärder till förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer med hänsyn till det allvarliga hot som dessa brott utgör mot bevarandet och främjandet av vänskapliga förbindelser och samarbete mellan staterna,

som i detta syfte har utarbetat bestämmelserna i bifogade konvention,

1. *antager* den till denna resolution fogade konventionen om förebyggande och be-

ternationally Protected Persons, including Diplomatic Agents, annexed to the present resolution;

2. *Re-emphasizes* the great importance of the rules of international law concerning the inviolability of and special protection to be afforded to internationally protected persons and the obligations of States in relation thereto;

3. *Considers* that the annexed Convention will enable States to carry out their obligations more effectively;

4. *Recognizes also* that the provisions of the annexed Convention could not in any way prejudice the exercise of the legitimate right to self-determination and independence in accordance with the purposes and principles of the Charter of the United Nations and the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations by peoples struggling against colonialism, alien domination, foreign occupation, racial discrimination and *apartheid*;

5. *Invites* States to become parties to the annexed Convention;

6. *Decides* that the present resolution, whose provisions are related to the annexed Convention, shall always be published together with it.

ANNEX

Convention on the Prevention and Punishment of Crimes against Internationally Protected Persons, including Diplomatic Agents

The States Parties to this Convention,

Having in mind the purposes and principles of the Charter of the United Nations concerning the maintenance of international peace and the promotion of friendly relations and co-operation among States,

Considering that crimes against diplomatic agents and other internationally protected persons jeopardizing the safety of these persons create a serious threat to the main-

les personnes jouissant d'une protection internationale, y compris les agents diplomatiques, jointe en annexe à la présente résolution;

2. *Souligne à nouveau* la grande importance que revêtent les règles du droit international relatives à l'inviolabilité et à la protection spéciale à accorder aux personnes ayant droit à une protection internationale et aux obligations des Etats à cet égard;

3. *Considère* que la Convention jointe en annexe permettra aux Etats de s'acquitter plus efficacement de leurs obligations;

4. *Reconnaît également* que les dispositions de la Convention jointe en annexe ne pourront en aucun cas porter préjudice à l'exercice du droit légitime à l'autodétermination et à l'indépendance, conformément aux buts et principes de la Charte des Nations Unies et de la Déclaration relative aux principes du droit international touchant les relations amicales et à la coopération entre les Etats conformément à la Charte des Nations Unies, par les peuples luttant contre le colonialisme, la domination étrangère, l'occupation étrangère, la discrimination raciale et l'*apartheid*;

5. *Invite* les Etats à devenir parties à la Convention jointe en annexe;

6. *Décide* que la présente résolution, dont les dispositions sont en relation avec la Convention jointe en annexe, sera toujours publiée avec elle.

ANNEXE

Convention sur la prévention et la répression des infractions contre les personnes jouissant d'une protection internationale, y compris les agents diplomatiques

Les Etats parties à la présente Convention,

Ayant présents à l'esprit les buts et principes de la Charte des Nations Unies concernant le maintien de la paix internationale et la promotion des relations amicales et de la coopération entre les Etats,

Considérant que les infractions commises contre les agents diplomatiques et autres personnes jouissant d'une protection internationale, en compromettant la sécurité de

straffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer,

2. *betonar* på nytt den stora betydelsen av den internationella rättens regler om den okränkbarhet och det speciella skydd som skall tillerkännas internationellt skyddade personer samt staternas förpliktelser i detta hänseende,

3. *anser* att bifogade konvention kommer att möjliggöra för staterna att uppfylla sina förpliktelser på ett effektivare sätt,

4. *erkänner också* att bestämmelserna i bifogade konvention på intet sätt skall kunna hindra de folk som kämpar mot kolonialism, främmande herravälde, utländsk ockupation, rasdiskriminering och apartheid, att utöva sin lagliga rätt till självbestämmande och oberoende i enlighet med syftena och principerna i Förenta Nationernas stadga och Deklarationen om folkrättsliga principer rörande vänskapliga förbindelser och samarbete mellan stater i enlighet med Förenta Nationernas stadga,

5. *inbjuder* staterna att tillträda bifogade konvention,

6. *beslutar* att denna resolution, vars bestämmelser hänför sig till bifogade konvention, alltid skall offentliggöras tillsammans med den.

BILAGA

Konvention om förebyggande och bestraffning av brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer

De ävtalsslutande staterna,
som beaktar syftena och principerna i Förenta Nationernas stadga om upprätthållandet av internationell fred och befordrandet av vänskapliga förbindelser och samarbete mellan staterna,

som anser att sådana brott mot diplomater och andra internationellt skyddade personer, som äventyrar nämnda personers säkerhet, skapar ett allvarligt hot mot upp-

tenance of normal international relations which are necessary for co-operation among States,

Believing that the commission of such crimes is a matter of grave concern to the international community,

Convinced that there is an urgent need to adopt appropriate and effective measures for the prevention and punishment of such crimes,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of this Convention:

1. "internationally protected person" means:

(a) a Head of State, including any member of a collegial body performing the functions of a Head of State under the constitution of the State concerned, a Head of Government or a Minister for Foreign Affairs, whenever any such person is in a foreign State, as well as members of his family who accompany him;

(b) any representative or official of a State or any official or other agent of an international organization of an intergovernmental character who, at the time when and in the place where a crime against him, his official premises, his private accommodation or his means of transport is committed, is entitled pursuant to international law to special protection from any attack on his person, freedom or dignity, as well as members of his family forming part of his household;

2. "alleged offender" means a person as to whom there is sufficient evidence to determine *prima facie* that he has committed or participated in one or more of the crimes set forth in article 2.

Article 2

1. The intentional commission of:

(a) a murder, kidnapping or other attack upon the person or liberty of an internationally protected person;

ces personnes, créent une menace sérieuse au maintien des relations internationales normales qui sont nécessaires pour la coopération entre les Etats,

Estimant que la perpétration de ces infractions est un motif de grave inquiétude pour la communauté internationale,

Convaincus de la nécessité d'adopter d'urgence des mesures appropriées et efficaces pour la prévention et la répression de ces infractions,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Aux fins de la présente Convention :

1. L'expression « personne jouissant d'une protection internationale » s'entend :

a) De tout chef d'Etat, y compris chaque membre d'un organe collégial remplissant en vertu de la constitution de l'Etat considéré les fonctions de chef d'Etat; de tout chef de gouvernement ou de tout ministre des affaires étrangères, lorsqu'une telle personne se trouve dans un Etat étranger, ainsi que des membres de sa famille qui l'accompagnent;

b) De tout représentant, fonctionnaire ou personnalité officielle d'un Etat et de tout fonctionnaire, personnalité officielle ou autre agent d'une organisation intergouvernementale, qui, à la date et au lieu où une infraction est commise contre sa personne, ses locaux officiels, son domicile privé ou ses moyens de transport, a droit conformément au droit international à une protection spéciale contre toute atteinte à sa personne, sa liberté ou sa dignité, ainsi que des membres de sa famille qui font partie de son ménage;

2. L'expression « auteur présumé de l'infraction » s'entend de toute personne contre qui il y a des éléments de preuve suffisants pour établir de prime abord qu'elle a commis une ou plusieurs des infractions prévues à l'article 2 ou qu'elle y a participé.

Article 2

1. Le fait intentionnel :

a) De commettre un meurtre, un enlèvement ou une autre attaque contre la personne ou la liberté d'une personne jouissant d'une protection internationale,

rätthållandet av normala internationella förbindelser, vilka är nödvändiga för samarbete mellan staterna,

som anser att sådana brott utgör ett allvarligt problem för den internationella gemenskapen,

som är övertygade om nödvändigheten att snarast vidtaga lämpliga och effektiva åtgärder till förebyggande och bestraffning av sådana brott,

har överenskommit om följande:

Artikel 1

I denna konvention

1. skall med uttrycket "internationellt skyddad person" förstås

a) statsöverhuvud, här inbegripet medlem av ett kollegialt organ som fullgör ett statsöverhuvuds åligganden i enlighet med ifrågavarande stats författning, regeringschef och utrikesminister, när en sådan person befinner sig i en främmande stat, samt de familjemedlemmar som åtföljer honom,

b) representant för eller tjänsteman från en stat samt tjänsteman i eller annan företrädare för en internationell mellanstatlig organisation som, vid den tid då och på den plats där ett brott begås mot honom, hans officiella tjänsteställe, hans privata bostad eller hans transportmedel, enligt internationell rätt är berättigad till särskilt skydd mot angrepp på sin person, frihet eller värdighet samt de familjemedlemmar som ingår i hans hushåll,

2. skall med uttrycket "den för brottet misstänkte" förstås en person mot vilken det föreligger sannolika skäl att antaga att han begått eller deltagit i ett eller flera av de brott som anges i artikel 2.

Artikel 2

1. Uppsåtligt förövande av

a) mord, människorov eller annat angrepp på en internationellt skyddad person eller mot dennes frihet,

(b) a violent attack upon the official premises, the private accommodation or the means of transport of an internationally protected person likely to endanger his person or liberty;

(c) a threat to commit any such attack;

(d) an attempt to commit any such attack; and

(e) an act constituting participation as an accomplice in any such attack

shall be made by each State Party a crime under its internal law.

2. Each State Party shall make these crimes punishable by appropriate penalties which take into account their grave nature.

3. Paragraphs 1 and 2 of this article in no way derogate from the obligations of States Parties under international law to take all appropriate measures to prevent other attacks on the person, freedom or dignity of an internationally protected person.

Article 3

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the crimes set forth in article 2 in the following cases:

(a) when the crime is committed in the territory of that State or on board a ship or aircraft registered in that State;

(b) when the alleged offender is a national of that State;

(c) when the crime is committed against an internationally protected person as defined in article 1 who enjoys his status as such by virtue of functions which he exercises on behalf of that State.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over these crimes in cases where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him pursuant to article 8 to any of the States mentioned in paragraph 1 of this article.

3. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with internal law.

(b) De commettre, en recourant à la violence, contre les locaux officiels, le logement privé ou les moyens de transport d'une personne jouissant d'une protection internationale une attaque de nature à mettre sa personne ou sa liberté en danger;

c) De menacer de commettre une telle attaque;

d) De tenter de commettre une telle attaque, ou

e) De participer en tant que complice à une telle attaque.

est considéré par tout Etat partie comme constituant une infraction au regard de sa législation interne.

2. Tout Etat partie rend ces infractions passibles de peines appropriées qui prennent en considération leur gravité.

3. Les paragraphes 1 et 2 du présent article ne portent en rien atteinte aux obligations qui, en vertu du droit international, incombent aux Etats parties de prendre toutes mesures appropriées pour prévenir d'autres atteintes à la personne, la liberté ou la dignité d'une personne jouissant d'une protection internationale.

Article 3

1. Tout Etat partie prend les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître des infractions prévues à l'article 2 dans les cas ci-après :

a) Lorsque l'infraction est commise sur le territoire dudit Etat ou à bord d'un navire ou d'un aéronef immatriculé dans ledit Etat;

b) Lorsque l'auteur présumé de l'infraction a la nationalité dudit Etat;

c) Lorsque l'infraction est commise contre une personne jouissant d'une protection internationale au sens de l'article premier, qui jouit de ce statut en vertu même des fonctions qu'elle exerce au nom dudit Etat.

2. Tout Etat partie prend également les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître de ces infractions dans le cas où l'auteur présumé de l'infraction se trouve sur son territoire et où il ne l'extrade pas, conformément à l'article 8, vers l'un quelconque des Etats visés au paragraphe 1 du présent article.

3. La présente Convention n'exclut pas une compétence pénale exercée en vertu de la législation interne.

b) våldsamt angrepp mot en internationellt skyddad persons tjänsteställe, privata bostad eller transportmedel, om angreppet är ägnat att äventyra dennes person eller frihet,

c) hot att företaga sådant angrepp,

d) försök att företaga sådant angrepp eller

e) handling som innebär medhjälp till sådant angrepp

skall i varje avtalsslutande stat utgöra ett brott enligt dess inhemska lag.

2. Varje avtalsslutande stat skall för dessa brott föreskriva lämpliga straff under beaktande av brottens allvarliga art.

3. Styckena 1 och 2 i denna artikel befriar på intet sätt de avtalsslutande staterna från deras skyldighet enligt internationell rätt att vidtaga lämpliga åtgärder till förhindrande av andra angrepp på en internationellt skyddad person eller mot dennes frihet eller värdighet.

Artikel 3

1. Varje avtalsslutande stat skall vidtaga erforderliga åtgärder för att säkerställa sin domsrätt över de brott som anges i artikel 2 i följande fall:

a) när brottet begås på nämnda stats territorium eller ombord på ett fartyg eller luftfartyg som är registrerat i nämnda stat,

b) när den för brottet misstänkte är medborgare i nämnda stat,

c) när brottet begås mot en sådan internationellt skyddad person som avses i artikel 1 och som åtnjuter denna ställning i kraft av de uppgifter han fullgör för nämnda stats räkning.

2. Varje avtalsslutande stat skall också vidtaga erforderliga åtgärder för att säkerställa sin domsrätt över dessa brott i de fall då den för brottet misstänkte befinner sig på dess territorium och staten icke utlämnar honom enligt artikel 8 till någon av de stater som avses i stycke 1 av denna artikel.

3. Denna konvention utesluter icke att straffrättslig domsrätt utövas enligt inhemska lag.

Article 4

States Parties shall co-operate in the prevention of the crimes set forth in article 2, particularly by:

(a) taking all practicable measures to prevent preparations in their respective territories for the commission of those crimes within or outside their territories:

(b) exchanging information and co-ordinating the taking of administrative and other measures as appropriate to prevent the commission of those crimes.

Article 5

1. The State Party in which any of the crimes set forth in article 2 has been committed shall, if it has reason to believe that an alleged offender has fled from its territory, communicate to all other States concerned, directly or through the Secretary-General of the United Nations, all the pertinent facts regarding the crime committed and all available information regarding the identity of the alleged offender.

2. Whenever any of the crimes set forth in article 2 has been committed against an internationally protected person, any State Party which has information concerning the victim and the circumstances of the crime shall endeavour to transmit it, under the conditions provided for in its internal law, fully and promptly to the State Party on whose behalf he was exercising his functions.

Article 6

1. Upon being satisfied that the circumstances so warrant, the State Party in whose territory the alleged offender is present shall take the appropriate measures under its internal law so as to ensure his presence for the purpose of prosecution or extradition. Such measures shall be notified without delay directly or through the Secretary-General of the United Nations to:

Article 4

Les Etats parties collaborent à la prévention des infractions prévues à l'article 2, notamment:

a) En prenant toutes les mesures possibles afin de prévenir la préparation, sur leurs territoires respectifs, de ces infractions destinées à être commises à l'intérieur ou en dehors de leur territoire;

b) En échangeant des renseignements et en coordonnant les mesures administratives et autres à prendre, le cas échéant, afin de prévenir la perpétration de ces infractions.

Article 5

1. L'Etat partie sur le territoire duquel ont été commises une ou plusieurs des infractions prévues à l'article 2, s'il a des raisons de croire qu'un auteur présumé de l'infraction s'est enfui de son territoire, communique à tous les autres Etats intéressés directement ou par l'entremise du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies tous les faits pertinents concernant l'infraction commise et tous les renseignements dont il dispose touchant l'identité de l'auteur présumé de l'infraction.

2. Lorsqu'une ou plusieurs des infractions prévues à l'article 2 ont été commises contre une personne jouissant d'une protection internationale, tout Etat partie qui dispose de renseignements concernant tant la victime que les circonstances de l'infraction s'efforce de les communiquer, dans les conditions prévues par sa législation interne, en temps utile et sous forme complète, à l'Etat partie au nom duquel ladite personne exerçait ses fonctions.

Article 6

1. S'il estime que les circonstances le justifient, l'Etat partie sur le territoire duquel se trouve l'auteur présumé de l'infraction prend les mesures appropriées conformément à sa législation interne pour assurer la présence dudit auteur présumé de l'infraction aux fins de la poursuite ou de l'extradition. Ces mesures sont notifiées sans retard directement ou par l'entremise du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies :

Artikel 4

De avtalslutande staterna skall samarbeta för att förhindra brott som anges i artikel 2, särskilt genom att

a) vidtaga alla rimliga åtgärder för att på sina territorier förhindra förberedelser till sådana brott inom eller utanför deras territorier,

b) på lämpligt sätt utbyta upplysningar och samordna administrativa och övriga åtgärder för att förhindra sådana brott.

Artikel 5

1. Avtalslutande stat på vars territorium brott som anges i artikel 2 har begåtts skall, om den har anledning antaga att en för brottet misstänkt person har flytt från dess territorium, underrätta alla övriga berörda stater direkt eller genom Förenta Nationernas generalsekreterare om alla betydelsefulla omständigheter beträffande det begångna brottet samt lämna dessa stater alla tillgängliga upplysningar om den för brottet misstänktes identitet.

2. När brott som anges i artikel 2 har begåtts mot en internationellt skyddad person, skall varje avtalslutande stat, som förfogar över upplysningar om offret och omständigheterna kring brottet, söka med iakttagande av de villkor som anges i dess inhemska lag, utan dröjsmål lämna utförliga upplysningar till den avtalslutande stat för vars räkning han fullgjort sina uppgifter.

Artikel 6

1. Om den avtalslutande stat, på vars territorium den för brottet misstänkte befinner sig, anser det berättigat med hänsyn till omständigheterna, skall den vidtaga lämpliga åtgärder enligt sin inhemska lag för att säkerställa den för brottet misstänktes närvaro för åtal eller utlämning. Underrättelse om sådana åtgärder skall utan dröjsmål lämnas antingen direkt eller genom Förenta Nationernas generalsekreterare:

(a) the State where the crime was committed;

(b) the State or States of which the alleged offender is a national or, if he is a stateless person, in whose territory he permanently resides;

(c) the State or States of which the internationally protected person concerned is a national or on whose behalf he was exercising his functions;

(d) all other States concerned; and

(e) the international organization of which the internationally protected person concerned is an official or an agent.

2. Any person regarding whom the measures referred to in paragraph 1 of this article are being taken shall be entitled:

(a) to communicate without delay with the nearest appropriate representative of the State of which he is a national or which is otherwise entitled to protect his rights or, if he is a stateless person, which he requests and which is willing to protect his rights; and

(b) to be visited by a representative of that State.

Article 7

The State Party in whose territory the alleged offender is present shall, if it does not extradite him, submit, without exception whatsoever and without undue delay, the case to its competent authorities for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with the laws of that State.

Article 8

1. To the extent that the crimes set forth in article 2 are not listed as extraditable offences in any extradition treaty existing between States Parties, they shall be deemed to be included as such therein. States Parties undertake to include those crimes as extraditable offences in every future extradition treaty to be concluded between them.

2. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may, if it decides to extra-

a) A l'Etat où l'infraction a été commise;

b) A l'Etat ou aux Etats dont l'auteur présumé de l'infraction a la nationalité ou, si celui-ci est apatride, à l'Etat sur le territoire duquel il réside en permanence;

c) A l'Etat ou aux Etats dont la personne jouissant d'une protection internationale a la nationalité ou au nom duquel ou desquels elle exerçait ses fonctions;

d) A tous les autres Etats intéressés; et

e) A l'organisation intergouvernementale dont la personne jouissant d'une protection internationale est un fonctionnaire, une personnalité officielle ou un agent.

2. Toute personne à l'égard de laquelle sont prises les mesures visées au paragraphe 1 du présent article est en droit:

a) De communiquer sans retard avec le représentant compétent le plus proche de l'Etat dont elle a la nationalité ou qui est autrement habilité à protéger ses droits ou, s'il s'agit d'une personne apatride, qui est disposé, sur sa demande, à protéger ses droits; et

b) De recevoir la visite d'un représentant de cet Etat.

Article 7

L'Etat partie sur le territoire duquel se trouve l'auteur présumé de l'infraction, s'il n'extrade pas ce dernier, soumet l'affaire, sans aucune exception et sans retard injustifié, à ses autorités compétentes pour l'exercice de l'action pénale, selon une procédure conforme à la législation de cet Etat.

Article 8

1. Pour autant que les infractions prévues à l'article 2 ne figurent pas sur la liste de cas d'extradition dans un traité d'extradition en vigueur entre les Etats parties, elles sont considérées comme y étant comprises. Les Etats parties s'engagent à comprendre ces infractions comme cas d'extradition dans tout traité d'extradition à conclure entre eux.

2. Si un Etat partie qui subordonne l'extradition à l'existence d'un traité est saisi d'une demande d'extradition par un autre Etat partie avec lequel il n'est pas lié par un traité d'extradition, il peut, s'il décide d'ex-

- a) till den stat där brottet begåtts,
- b) till den stat eller de stater där den för brottet misstänkte är medborgare eller, om han är statslös, till den stat där han har stadigvarande hemvist,
- c) till den stat eller de stater där den internationellt skyddade personen är medborgare eller för vars räkning han fullgjorde sina uppgifter,
- d) till alla övriga berörda stater, samt
- e) till den internationella organisation i vilken den internationellt skyddade personen är tjänsteman eller för vilken han är företrädare.

2. Varje person beträffande vilken de i stycke 1 nämnda åtgärderna vidtages skall ha rätt att

- a) utan dröjsmål sätta sig i förbindelse med närmaste behörige företrädare för den stat i vilken personen är medborgare eller vilken på annan grund är behörig att skydda hans rättigheter eller, om han är statslös, den stat som på hans begäran är villig att skydda hans rättigheter, samt
- b) mottaga besök av en företrädare för sådan stat.

Artikel 7

Om den avtalsslutande stat, inom vars territorium den för brottet misstänkte befinner sig, icke utlämnar honom, skall staten utan undantag och utan otillbörligt dröjsmål hänskjuta fallet till sina behöriga myndigheter med sikte på åtal genom förfarande i enlighet med denna stats lag.

Artikel 8

1. I den mån de brott vilka anges i artikel 2 ej är utlämningsbara enligt de utlämningsavtal som gäller mellan avtalsslutande stater, skall de ändå anses som utlämningsbara enligt dessa avtal. De avtalsslutande staterna åtager sig att medtaga dessa brott som utlämningsbara i varje utlämningsavtal som i framtiden ingås mellan dem.

2. Om en avtalsslutande stat, som gör utlämning beroende av förekomsten av ett åtal, mottager en begäran om utlämning från annan avtalsslutande stat, med vilken den icke har utlämningsavtal, kan den, om den

dite, consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of those crimes. Extradition shall be subject to the procedural provisions and the other conditions of the law of the requested State.

3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize those crimes as extraditable offences between themselves subject to the procedural provisions and the other conditions of the law of the requested State.

4. Each of the crimes shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if it had been committed not only in the place in which it occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with paragraph 1 of article 3.

Article 9

Any person regarding whom proceedings are being carried out in connexion with any of the crimes set forth in article 2 shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings.

Article 10

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connexion with criminal proceedings brought in respect of the crimes set forth in article 2, including the supply of all evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. The provisions of paragraph 1 of this article shall not affect obligations concerning mutual judicial assistance embodied in any other treaty.

Article 11

The State Party where an alleged offender is prosecuted shall communicate the final outcome of the proceedings to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit the information to the other States Parties.

trader, considérer la présente Convention comme constituant la base juridique de l'extradition à l'égard de ces infractions. L'extradition est soumise aux règles de procédure et aux autres conditions prévues par le droit de l'Etat requis.

3. Les Etats parties qui ne subordonnent pas l'extradition à l'existence d'un traité reconnaissent ces infractions comme constituant entre eux des cas d'extradition soumis aux règles de procédure et aux autres conditions prévues par le droit de l'Etat requis.

4. Entre Etats parties, ces infractions sont considérées aux fins d'extradition comme ayant été commises tant au lieu de leur perpétration que sur le territoire des Etats tenus d'établir leur compétence en vertu du paragraphe 1 de l'article 3.

Article 9

Toute personne contre laquelle une procédure est engagée en raison d'une des infractions prévues à l'article 2 jouit de la garantie d'un traitement équitable à tous les stades de la procédure.

Article 10

1. Les Etats parties s'accordent l'entraide judiciaire la plus large possible dans toute procédure pénale relative aux infractions prévues à l'article 2, y compris en ce qui concerne la communication de tous les éléments de preuve dont ils disposent et qui sont nécessaires aux fins de la procédure.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article n'affectent pas les obligations relatives à l'entraide judiciaire stipulées dans tout autre traité.

Article 11

L'Etat partie dans lequel une action pénale a été engagée contre l'auteur présumé de l'infraction en communique le résultat définitif au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en informe les autres Etats parties.

beslutar om utlämning, betrakta denna konvention som laglig grund för utlämning i fråga om dessa brott. För utlämningen skall gälla den anmodade statens bestämmelser om förfarandet och de övriga villkor som uppställts i denna stats lag.

3. De avtalsslutande stater, som ej gör utlämning beroende av förekomsten av ett avtal, skall sig emellan anse dessa brott som utlämningsbara men underkastade den anmodade statens bestämmelser om förfarandet och de övriga villkor som uppställts i denna stats lag.

4. Såvitt angår utlämning mellan avtalsslutande stater skall dessa brott anses ha begåtts icke endast på den plats där de förövats utan även inom de staters territorier vilka är skyldiga säkerställa sin domsrätt enligt stycke 1 i artikel 3.

Artikel 9

Varje person som blir föremål för rättsligt förfarande på grund av något av de brott som anges i artikel 2 skall tillförsäkras rättvis behandling under alla skeden av förfarandet.

Artikel 10

1. De avtalsslutande staterna skall i största möjliga utsträckning ge varandra rättsligt bistånd vid straffrättsliga förfaranden beträffande de brott som anges i artikel 2. Härvid skall de ställa till varandras förfogande allt bevismaterial som de förfogar över och som är nödvändigt för förfarandet.

2. Bestämmelserna i stycke 1 av denna artikel skall icke påverka förpliktelserna beträffande ömsesidigt rättsligt bistånd enligt andra avtal.

Artikel 11

Den avtalsslutande stat vari den för brottet misstänkte åtalas skall lämna underrättelse om utgången av målet till Förenta Nationernas generalsekreterare, som skall vidarebefordra dessa upplysningar till övriga avtalsslutande stater.

Article 12

The provisions of this Convention shall not affect the application of the Treaties on Asylum, in force at the date of the adoption of this Convention, as between the States which are parties to those Treaties; but a State Party to this Convention may not invoke those Treaties with respect to another State Party to this Convention which is not a party to those Treaties.

Article 13

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which is not settled by negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State Party may at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this article with respect to any State Party which has made such a reservation.

3. Any State Party which has made a reservation in accordance with paragraph 2 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 14

This Convention shall be open for signature by all States, until 31 December 1974 at United Nations Headquarters in New York.

Article 15

This Convention is subject to ratification. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 12

Les dispositions de la présente Convention n'affecteront pas l'application des Traités sur l'Asile, en vigueur à la date d'adoption de ladite Convention, en ce qui concerne les Etats qui sont parties à ces Traités; mais un Etat partie à la présente Convention ne pourra invoquer ces Traités à l'égard d'un autre Etat partie à la présente Convention qui n'est pas partie à ces Traités.

Article 13

1. Tout différend entre deux ou plusieurs Etats parties concernant l'interprétation ou l'application de la présente Convention qui n'est pas réglé par voie de négociation est soumis à l'arbitrage; à la demande de l'un d'entre eux. Si, dans les six mois qui suivent la date de la demande d'arbitrage, les parties ne parviennent pas à se mettre d'accord sur l'organisation de l'arbitrage, l'une quelconque d'entre elles peut soumettre le différend à la Cour internationale de Justice, en déposant une requête conformément au Statut de la Cour.

2. Tout Etat partie pourra, au moment où il signera la présente Convention, la ratifiera ou y adhérera, déclarer qu'il ne se considère pas lié par les dispositions du paragraphe 1 du présent article. Les autres Etats parties ne seront pas liés par lesdites dispositions envers un Etat partie qui aura formulé une telle réserve.

3. Tout Etat partie qui aura formulé une réserve conformément aux dispositions du paragraphe 2 du présent article pourra à tout moment lever cette réserve par une notification adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 14

La présente Convention sera ouverte à la signature à tous les Etats, jusqu'au 31 décembre 1974, au Siège de l'Organisation des Nations Unies, à New York.

Article 15

La présente Convention sera ratifiée. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Artikel 12

Bestämmelserna i denna konvention skall ej inverka på tillämpningen av de avtal om asyl vilka, när denna konvention antages, är i kraft mellan de stater som är parter i sådana avtal. Däremot får avtalsslutande stat icke åberopa dessa avtal i förhållande till annan avtalsslutande stat vilken ej är part i nämnda avtal.

Artikel 13

1. Om en tvist mellan två eller flera avtalsslutande stater rörande tolkningen eller tillämpningen av denna konvention icke kan biläggas genom förhandlingar, skall den hänskjutas till skiljedom på endera partens begäran. Om parterna icke inom en tid av sex månader från begäran om skiljedom kunnat enas om villkoren för skiljeförfarandet, kan någon av parterna hänskjuta tvisten till Internationella domstolen genom att inlämna ansökan enligt domstolens stadga.

2. Avtalsslutande stat kan, när den undertecknar, ratificerar eller ansluter sig till denna konvention, förklara, att den icke anser sig bunden av stycke 1 i denna artikel. Övriga avtalsslutande stater skall icke vara bundna av stycke 1 i denna artikel i förhållande till en avtalsslutande stat, som har gjort sådant förbehåll.

3. Avtalsslutande stat, som har gjort ett förbehåll enligt stycke 2 i denna artikel, får när som helst återkalla detta förbehåll genom underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 14

Denna konvention skall vara öppen för undertecknande av alla stater till den 31 december 1974 i Förenta Nationernas högkvarter i New York.

Artikel 15

Denna konvention skall ratificeras. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

Article 16

This Convention shall remain open for accession by any State. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 17

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the twenty-second instrument of ratification or accession with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the twenty-second instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article 18

1. Any State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect six months following the date on which notification is received by the Secretary-General of the United Nations.

Article 19

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States, *inter alia*:

(a) of signatures to this Convention, of the deposit of instruments of ratification or accession in accordance with articles 14, 15 and 16 and of notifications made under article 18.

(b) of the date on which this Convention will enter into force in accordance with article 17.

Article 20

The original of this Convention, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States.

Article 16

La présente Convention restera ouverte à l'adhésion de tout Etat. Les instruments d'adhésion seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 17

1. La présente Convention entrera en vigueur le trentième jour qui suivra la date de dépôt auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies du vingt-deuxième instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour chacun des Etats qui ratifieront la Convention ou y adhéreront après le dépôt du vingt-deuxième instrument de ratification ou d'adhésion, la Convention entrera en vigueur le trentième jour après le dépôt par cet Etat de son instrument de ratification ou d'adhésion.

Article 18

1. Tout Etat partie peut dénoncer la présente Convention par voie de notification écrite adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

2. La dénonciation prendra effet six mois après la date à laquelle la notification aura été reçue par le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 19

Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies notifie à tous les Etats, entre autres:

a) Les signatures apposées à la présente Convention et le dépôt des instruments de ratification ou d'adhésion conformément aux articles 14, 15 et 16, ainsi que les notifications faites en vertu de l'article 18.

b) La date à laquelle la présente Convention entrera en vigueur conformément à l'article 17.

Article 20

L'original de la présente Convention, dont les textes anglais, chinois, espagnol, français et russe sont également foi, sera déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en fera tenir copie certifiée conforme à tous les Etats.

Artikel 16
Denna konvention skall förbli öppen för anslutning av varje stat. Anslutningsinstrumenten skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 17

1. Denna konvention skall träda i kraft på trettionde dagen efter den dag då det tjuogoandra ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerats hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. För varje stat, som ratificerar konventionen eller ansluter sig till denna efter det att det tjuogoandra ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerats, skall konventionen träda i kraft på trettionde dagen efter det att staten deponerat sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument.

Artikel 18

1. Avtalslutande stat kan uppsäga denna konvention genom skriftlig underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. Uppsägningen skall träda i kraft sex månader efter den dag då underrättelsen mottogs av Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 19

Förenta Nationernas generalsekreterare skall underrätta alla stater om bland annat

a) undertecknanden av denna konvention, deposition av ratifikations- eller anslutningsinstrument enligt artiklarna 14, 15 och 16 samt underrättelser enligt artikel 18,

b) den dag då överenskommelsen träder i kraft enligt artikel 17.

Artikel 20

Huvudskriften till denna konvention, vars engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter äger lika vitsord, skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare, som skall överlämna bestyrkta avskrifter därav till alla stater.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention, opened for signature at New York on the 14th December 1973.

EN FOI DE QUOI les soussignés, dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention, ouverte à la signature à New York le 14 Décembre 1973.

[Faint, illegible text, likely a list of signatories or a table of contents]

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigande av sina respektive regeringar, undertecknat denna konvention, som öppnats för undertecknande i New York den 14 december 1973.

-

